

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przykładowe schematy przebiegu zajęć

Opracowanie: mgr Magdalena Szumiec, mgr Ewelina Biel

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

ZAŁĄCZNIK 10a	3
ZAŁĄCZNIK 10b	16
ZAŁĄCZNIK 10c.....	27
ZAŁĄCZNIK 10d	35
ZAŁĄCZNIK 10e	44
ZAŁĄCZNIK 10f	51
ZAŁĄCZNIK 10g	59
ZAŁĄCZNIK 10h	68
ZAŁĄCZNIK 10i	74
ZAŁĄCZNIK 10j	81

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10a

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.
2. **TEMAT** – Pojęcie i znaczenie udzielania pierwszej pomocy
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – pierwsza pomoc, poszkodowany, ratownik przedmedyczny, odpowiedzialność prawna.
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie uczniów z definicją pierwszej pomocy i ogólnymi zasadami postępowania na miejscu wypadku,
 - ✓ zapoznanie uczniów ze znaczeniem pierwszej pomocy i odpowiedzialnością prawną za jej nie udzielenie,
 - ✓ kształtowanie umiejętności współpracy w zespole,
 - ✓ rozwijanie postawy gotowości do udzielania pierwszej pomocy i empatii,
 - ✓ kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.
6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzą plakat zachęcający swoich kolegów z klasy do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ definiują pojęcie „pierwsza pomoc”,
- ✓ opisują cechy dobrego ratownika przedmedycznego i uzasadniają, dlaczego wybrana przez nich cecha jest najważniejsza,
- ✓ uzasadniają konieczność i znaczenie udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ charakteryzują przepisy prawa regulujące kwestię udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ podejmują próbę interpretacji obrazu E. Munch’a pt. „Krzyk” w kontekście problemu obojętności ludzi, którzy są świadkami wypadku,
- ✓ omawiają ogólne zasady postępowania na miejscu wypadku,
- ✓ współpracują w zespole podczas realizacji zadań dydaktycznych.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ formułują argumenty przemawiające „za” i „przeciw” udzielaniu pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ definiują pojęcie „pierwsza pomoc”,
- ✓ opisują cechy dobrego ratownika przedmedycznego i proponują, jak rozwijać te cechy w sobie,
- ✓ uzasadniają konieczność i znaczenie udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ charakteryzują przepisy prawa regulujące kwestię udzielania pierwszej pomocy,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ podejmują próbę interpretacji obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” w kontekście problemu obojętności ludzi, którzy są świadkami wypadku,
- ✓ omawiają ogólne zasady postępowania na miejscu wypadku,
- ✓ współpracują w zespole podczas realizacji zadań dydaktycznych.

Uczniowie zdolni:

- ✓ z pomocą nauczyciela opracowują kwestionariusz wywiadu i przeprowadzają sondaż dotyczący chęci udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ definiują pojęcie „pierwsza pomoc”,
- ✓ opisują cechy dobrego ratownika przedmedycznego i proponują, jak rozwijać te cechy w społeczeństwie,
- ✓ uzasadniają konieczność i znaczenie udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ charakteryzują przepisy prawa regulujące kwestię udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ podejmują próbę interpretacji obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” w kontekście problemu obojętności ludzi, którzy są świadkami wypadku,
- ✓ omawiają ogólne zasady postępowania na miejscu wypadku,
- ✓ współpracują w zespole podczas realizacji zadań dydaktycznych.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzenie plakatu,
- ✓ wypełnianie karty pracy,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ e-learning (słownik pojęć, głosowanie, forum),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ uszeregowanie promyczkowe.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ wypełnianie karty pracy,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ e-learning (głosowanie, forum),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ uszeregowanie promyczkowe.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ metoda naukowego poznania,
- ✓ wypełnianie karty pracy,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ e-learning (głosowanie, forum),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ uszeregowanie promyczkowe.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ program komputerowy do tworzenia plakatów (TIK_O01)
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności (TIK_P01)
- ✓ reprodukcja obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” (TIK_R01),
- ✓ schemat uszeregowania promyczkowego do realizacji zadania o najniższym stopniu trudności (TIK_R02),
- ✓ karta pracy o najniższym stopniu trudności „Dobry ratownik” (TIK_R05),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_G01; E-learn_S01; E-learn_F01).

5

Uczniowie przeciętni:

- ✓ karta pracy zawierająca tabelę „Argumenty za i przeciw” (TIK_W01)
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności (TIK_P02)
- ✓ reprodukcja obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” (TIK_R01),
- ✓ schemat uszeregowania promyczkowego do realizacji zadania o najniższym stopniu trudności (TIK_R03),
- ✓ karta pracy o najniższym stopniu trudności „Dobry ratownik” (TIK_R06),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_G01; E-learn_F02).

Uczniowie zdolni:

- ✓ karta pracy zawierająca przykładowy kwestionariusz wywiadu (TIK_W02),
- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności (TIK_P03),
- ✓ reprodukcja obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” (TIK_R01),
- ✓ schemat uszeregowania promyczkowego do realizacji zadania o najniższym stopniu trudności (TIK_R04),
- ✓ karta pracy o najniższym stopniu trudności „Dobry ratownik” (TIK_R07),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_G01; E-learn_F03).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita i zróżnicowana.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita i zróżnicowana.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita i zróżnicowana.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzenie plakatu zachęcającego kolegów z klasy do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy „Dobry ratownik” o najniższym stopniu trudności,
- ✓ praca metodą uszeregowania promyckiego podczas rozwiązywania zadania o najniższym stopniu trudności.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ formułowanie argumentów przemawiających „za” i „przeciw” udzielaniu pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy „Dobry ratownik” o średnim stopniu trudności,
- ✓ praca metodą uszeregowania promyckiego podczas rozwiązywania zadania o średnim stopniu trudności.

Uczniowie zdolni:

- ✓ opracowanie z pomocą nauczyciela kwestionariusza wywiadu i przeprowadzenie sondażu dotyczącego chęci udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy „Dobry ratownik” o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ praca metodą uszeregowania promyckiego podczas rozwiązywania zadania o najwyższym stopniu trudności.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wykonanie plakatu,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ karta pracy „Dobry ratownik” o najniższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ karta pracy zawierająca tabelę „Argumenty za i przeciw”,
- ✓ karta pracy „Dobry ratownik” o średnim stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ opracowanie i analiza wyników sondażu diagnostycznego na temat dotyczącego chęci udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia,
- ✓ karta pracy „Dobry ratownik” o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny. Zasady bezpieczeństwa powinny być omówione na poprzednich lekcjach.
	Podaje temat lekcji: „Pojęcie, zakres i znaczenie udzielania pierwszej pomocy”. Zapisuje temat na tablicy	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.			potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Definicja pierwszej pomocy	Nauczyciel wyświetla na ekranie schemat uszeregowania promyckowego wraz z centralnie zapisanym problemem i omawia zasady pracy tą metodą. Następnie rozdaje uczniom kolorowe karteczki samoprzylepne (jedną dla uczniów mających braki w nauce, dwie dla uczniów przeciętnych i trzy dla uczniów zdolnych) i prosi, aby zapisali na każdej z nich jedną cechę, którą powinny charakteryzować się działania ratowników w ramach pierwszej pomocy. Na arkuszu papieru zapisuje hasło: <i>Pierwsza pomoc powinna być...</i> Wiesz arkusz papieru na tablicy i prosi uczniów o naklekanie wokół problemu karteczek z pomysłami jego rozwiązania.	Zapisują swoje sugestie na karteczce i przykleją wokół hasła, stosując się do zasady, że podobne odpowiedzi przyklejane są jedna za drugą, tworząc „promyck”.	7'	Nauczyciel nie powinien narzucać uczniom decyzji dotyczącej wyboru stopnia trudności zadania, lecz zapytać każdego ucznia z osobna, ile karteczek potrzebuje, aby zapisać swoje propozycje rozwiązania. Schemat uszeregowania promyckowego (TIK_R02; TIK_R03; TIK_R04)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: <i>Czym według Was jest pierwsza pomoc?</i></p> <p>Nauczyciel w wyniku pogadanki formułuje wraz z uczniami definicję pierwszej pomocy jako: „proste, natychmiastowe czynności ratownicze wykonywane przez świadków i/lub uczestników nagłego wypadku przed przybyciem fachowych służb ratunkowych”¹.</p> <p>Nauczyciel prosi o napisanie definicji w zeszycie.</p>	<p>Chętni odpowiadają.</p> <p>Aktywnie uczestniczą w pogadance. Zadają pytania i formułują swoje ewentualne wątpliwości.</p> <p>Notują definicję.</p>	3'	<p>Jeśli nie będzie chętnych, nauczyciel naprowadza uczniów na właściwą odpowiedź za pomocą pytań: <i>Kto udziela pierwszej pomocy w sytuacji nagłego wypadku? Kiedy czynności ratunkowe powinny być wykonywane?</i></p> <p>Nauczyciel zwraca uczniom uwagę na sporządzanie notatek podczas lekcji.</p>
Ogólne zasady postępowania na miejscu wypadku	<p>Nauczyciel zapisuje na tablicy dwie zasady, którymi powinien kierować się każdy ratownik: „Primum non nocere” i „Festina lente”.</p> <p>Zadaje uczniom pytanie, czy wiedzą, co mogą oznaczać te sformułowania.</p> <p>Nauczyciel wyjaśnia znaczenie tych cytatów i zadaje uczniom pytanie, jakie znaczenie mają powyższe zasady dla działań podejmowanych przez ratowników.</p>	<p>Chętni odpowiadają</p> <p>Uczniowie zapisują zasady postępowania na miejscu wypadku a tablicy</p> <p>Podejmują próbę wyjaśnienia znaczenia zapisanych cytatów dla pracy ratowników</p>	3'	<p>„Primum non nocere” – po pierwsze nie szkodzić i „Festina lente” – spiesz się powoli</p>
Odpowiedzialność prawna człowieka w sytuacji nie udzielenia pierwszej pomocy	<p>Nauczyciel omawia akty prawne regulujące kwestie udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Przeprowadza pogadankę na temat odpowiedzialności w sytuacji, gdy niewłaściwie udzielimy pomocy wskutek czego poszkodowany dozna uszczerbku na</p>	<p>Uczniowie słuchają i notują.</p>	2'	<p>Należy powołać się na art. 162 Kodeksu Karnego i art. 757 Kodeksu Cywilnego</p>

¹ M. Goniewicz, A.W. Nowak-Kowal, Z. Smutek, *Edukacja dla bezpieczeństwa. Pierwsza pomoc. Podręcznik dla gimnazjum część I*. Gdynia 2009, s. 8.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>Znaczenie i konieczność udzielania pierwszej pomocy</p>	<p>zdrowiu.</p> <p>Nauczyciel prezentuje na ekranie zdjęcie przedstawiające obraz E. Munch'a pt. „Krzyk” (TIK_R01). Następnie zadaje pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Czy wiecie, kto jest autorem obrazu?</i> - <i>Co przedstawia obraz?</i> - <i>Jakie uczucia towarzyszą Wam, gdy patrzycie na ten obraz?</i> - <i>Jakie uczucia wywołuje w Was kolorystyka obrazu?</i> - <i>Dlaczego człowiek przedstawiony na obrazie krzyczy?</i> - <i>Czego wyrazem jest krzyk człowieka?</i> - <i>O co prosi człowiek krzycząc?</i> - <i>Czy krzyk zawsze możemy usłyszeć? *</i> - <i>Co może czuć osoba, która potrzebuje pomocy widząc, że nikt z ludzi stojących obok nie chce jej udzielić? **</i> - <i>Co mogliby zrobić ludzie stojący obok, by zniwelować obawy postaci przedstawionej na obrazie?</i> <p>Nauczyciel podsumowuje dyskusję pytaniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Dlaczego powinniśmy udzielać każdemu potrzebującemu pomocy?</i> - <i>Co powinniśmy zawsze zrobić, jeżeli nie czujemy się niekompetentni w działaniach związanych z pierwszą pomocą? ***</i> - <i>Co możemy zrobić w sytuacji, gdy człowiek, który uległ wypadkowi jest przytomny, ale odczuwa strach? **** *</i> 	<p>Oglądają i próbują odpowiedzieć na pytania nauczyciela.</p> <p>Formułują końcowy wniosek w postaci stwierdzenia, że każdemu człowiekowi należy udzielać pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Uzasadniają istotę psychologicznego wsparcia, którego udzielać należy każdemu poszkodowanemu. Podkreślają, że jeśli nie czują, że nie potrafią udzielić pomocy przedmedycznej, to zawsze ciężą na nich obowiązek wezwania służb ratunkowych.</p>	<p>10'</p>	<p>Sposobem na zbudowanie napięcia i zainteresowania uczniów jest okrycie reprodukcji szarym papierem tak, aby uczniowie nie od razu zobaczyli obraz. Nauczyciel nie powinien narzucać uczniom interpretacji dzieła. Pytania kierowane do uczniów mogą ulec zmianie w zależności od przebiegu rozmowy. Konieczne jest jednak naprowadzenie uczniów, że strach postaci przedstawionej na obrazie może mieć związek z obojętnością ludzi stojących obok .</p> <p>*Nauczyciel może podkreślić, że w niektórych sytuacjach życiowych krzyk człowieka może być niemy. Czasami najbardziej potrzebujący ludzie najciszej krzyczą.</p> <p>** Nauczyciel może poprosić uczniów, by zamknęli oczy i wyobrazili sobie, że znajdują się w samochodzie, który uległ właśnie wypadkowi, przez szybę widzą gapiów, a sami nie mogą wydobyć z siebie słowa.</p> <p>*** Należy zasugerować uczniom konieczność wezwania fachowej pomocy medycznej.</p> <p>****Podkreślić</p>
---	---	---	------------	--

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				należy, że każdemu poszkodowanemu zapewnić należy psychologiczne wsparcie.
	<p>Nauczyciel łączy uczniów w 5 grup. Następnie wyświetla na ekranie schemat karty pracy „Dobry ratownik” o zróżnicowanym stopniu trudności i omawia sposób pracy uczniów w grupach (TIK_R05; TIK_R06; TIK_R07).</p> <p>Następnie nauczyciel prosi uczniów, aby wybrali ze swojej listy 5 najważniejszych cech.</p> <p>Nauczyciel zadaje pytania podsumowujące: <i>Czy cechy te ma każdy człowiek?</i> <i>Co zrobić, żeby je u siebie rozwinąć?</i> <i>Co zrobić, żeby rozwijać te</i></p>	<p>Uczniowie w sylwetkę wpisują skojarzenia związane z osobą idealnego ratownika przedmedycznego.</p> <p>Uczniowie zdolni – samodzielnie przerysowują sylwetkę człowieka na arkuszu papieru i wpisują na niej cechy dobrego ratownika. Następnie odpowiadają na dwa pytania sformułowane na wyświetlonej na ekranie karcie pracy</p> <p>Uczniowie przeciętni – mogą samodzielnie przerysować sylwetkę człowieka na arkuszu papieru i wpisują na niej cechy dobrego ratownika. Następnie odpowiadają na jedno pytanie sformułowane na wyświetlonej na ekranie karcie pracy</p> <p>Uczniowie mający braki w nauce – otrzymują wydrukowaną na formacie A3 sylwetkę człowieka, na której wpisują cechy dobrego ratownika</p> <p>Uczniowie wybierają 5 jego najważniejszych cech charakteru i prezentują je na forum klasy.</p> <p>Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela i formułują wniosek, że każdy człowiek może być ratownikiem, jeżeli tylko posiada chęć pomocy drugiej osobie</p>	10'	<p>Nauczyciel powinien z myślą o uczniach mających braki przygotować wydrukowane karty pracy „Dobry ratownik”.</p> <p>Liczba grup zależna jest od liczby uczniów. Grupy nie powinny mieć więcej niż 5 osób.</p> <p>Wskazana jest taka organizacja przestrzeni w sali lekcyjnej, by każda z grup siedziała przy oddzielnym stoliku.</p> <p>Nauczyciel powinien zapisać sformułowane przez uczniów cechy, by na tej podstawie przeprowadzić na Platformie Moodle głosowanie na najważniejsze cechy dobrego ratownika (E-learn_G01)</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<i>cechy w społeczeństwie?</i>	i chce rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w tym zakresie		
--	--------------------------------	--	--	--

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel prosi chętnych uczniów, by krótko wskazali, co ważnego wynieśli z dzisiejszych zajęć. Wyświetla na ekranie prezentację zawierającą fizyki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_P01; TIK_P02; TIK_P03)	Chętni udzielają odpowiedzi. Rozwiązują fizykę o wybranym przez siebie poziomie trudności	4'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fizyki.
Zadanie domowe	Nauczyciel wyświetla na ekranie polecenia do zadań domowych o zróżnicowanym stopniu trudności. W razie pojawiających się pytań, udziela odpowiedzi. Prosi uczniów o wybór stopnia trudności zadania. Nauczyciel zachęca do wyboru stopnia trudności zadania realizowanego na Platformie Moodle: - prosi o wpisanie definicji „pierwszej pomocy” (E-learn_S01) i udział w głosowaniu na najważniejsze cechy dobrego ratownika przedmedycznego (E-learn_G01) oraz uzasadnienie swojego wyboru na forum (E-learn_F01), - prosi o wzięcie udziału w głosowaniu na najważniejsze cechy dobrego ratownika przedmedycznego (E-learn_G01) oraz uzasadnienie swojego wyboru na forum (E-learn_F02; E-learn_F03).	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	2'	Uczniowie oceniają swoje możliwości i wybierają stopień trudności zadania domowego. Nauczyciel nie powinien sugerować, którą kartę pracy powinien wybrać uczeń, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniłby on swoje możliwości, powinien mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową. Zadanie domowe dla ucznia (TIK_O01; TIK_W01; TIK_W02) Nauczyciel powinien uwzględnić konieczność przesłania uczniom karty pracy z treścią zadania domowego drogą elektroniczną, gdy nie istnieje możliwość przepisania treści do zeszytu podczas lekcji.
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za	Żegnają się z nauczycielem	1'	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.			
--	---	--	--	--

13. BIBLIOGRAFIA

- ✓ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. 1997 nr 88 poz. 553), art. 162.
- ✓ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 1964 nr 16 poz. 93), art. 757.
- ✓ Goniewicz M., Nowak-Kowal A.W., Smutek Z., *Edukacja dla bezpieczeństwa. Pierwsza pomoc. Podręcznik dla gimnazjum część I*. Operon, Gdynia 2009.
- ✓ Zdjęcie reprodukcji obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk”, on-line: <http://www.magazynsztuki.pl/krzyk-edvard-munch/>

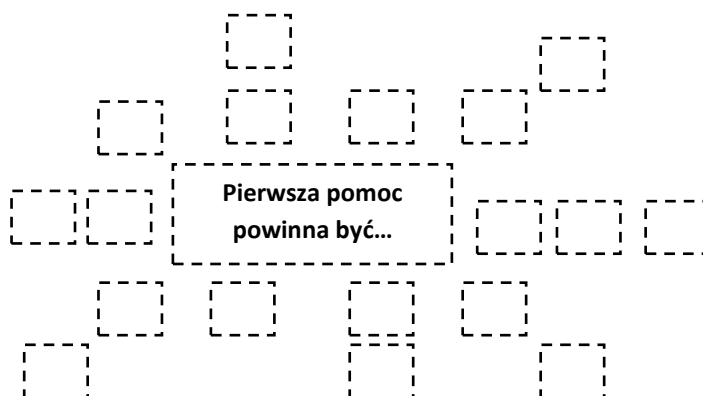
Zdjęcie reprodukcji obrazu E. Munch'a pt. „Krzyk” (TIK_R01)

Źródło: <http://www.magazynsztuki.pl/krzyk-edvard-munch/>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Schemat uszeregowania promyckowego (TIK_R02; TIK_R03; TIK_R04)

Źródło: opracowanie własne

Zadanie domowe o niskim stopniu trudności (TIK_O01)

Stwórz plakat zachęcający swoich kolegów z klasy do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Możesz do tego celu wykorzystać dowolne techniki plastyczne lub odwołać się do narzędzi dostępnych w Internecie.

Źródło: opracowanie własne

Zadanie domowe o średnim stopniu trudności (TIK_W01)

W poniższej tabeli sformułuj argumenty przemawiające „za” i „przeciw” udzielaniu pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Uzasadnij, które argumenty są Ci bliższe i dlaczego?

Argumenty „za”	Argumenty „przeciw”

Moje stanowisko:

Źródło: opracowanie własne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie domowe o wysokim stopniu trudności (TIK_W02)

Z pomocą nauczyciela przygotuj kwestionariusz wywiadu dotyczący chęci udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Przeprowadź wywiad i opracuj jego wyniki.

KWESTIONARIUSZ WYWIADU

Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna

Wiek:

- Poniżej 16 lat
- 16-20 lat
- 21-25 lat
- 26-35 lat
- 36- 45 lat
- 46- 55 lat
- 56-65 lat
- Powyżej 65 lat

Przykładowe pytania:

1. Czy udzieliłbyś pierwszej pomocy ofierze wypadku? Uzasadnij swoją wypowiedź.
2. Co powstrzymuje Twoim zdaniem ludzi od udzielania pierwszej pomocy?
3. Jak oceniasz swoją wiedzę na temat zasad udzielania pierwszej pomocy?
4. Czy zdarzyło Ci się kiedyś udzielać pierwszej pomocy człowiekowi w sytuacji zagrożenia życia? Jeśli tak, to opisz charakter swoich działań.

Źródło: opracowanie własne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10b

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **TYTUŁ REALIZOWANEGO DZIAŁU TEMATYCZNEGO** – Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.
2. **TEMAT** – Pierwsza pomoc przy utracie przytomności.
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH PRZEZNACZONYCH NA REALIZACJĘ TEMATU** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – stan świadomości, utrata przytomności, pozycja bezpieczna, ratownik, poszkodowany.
5. **CELE GŁÓWNE:**
 - ✓ zapoznanie ze sposobem postępowania ratowniczego w przypadku utraty przytomności
 - ✓ kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania,
 - ✓ kształtowanie postawy wrażliwości i ofiarności.
6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ układają we właściwej kolejności rysunki przedstawiające poszczególne etapy pozycji bezpiecznej,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ definiują pojęcie „utrata przytomności”,
- ✓ wymieniają przyczyny utraty przytomności,
- ✓ opisują następstwa utraty przytomności,
- ✓ oceniają czynności życiowe poszkodowanego,
- ✓ udrażniają drogi oddechowe,
- ✓ układają poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- ✓ wymieniają ogniwa algorytmu ratowniczego,
- ✓ symulują wezwanie karetki pogotowia ratunkowego.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ rozwiązują krzyżówkę dotyczącą tematyki utraty przytomności,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ definiują pojęcie „utrata przytomności”,
- ✓ wymieniają przyczyny utraty przytomności,
- ✓ opisują następstwa utraty przytomności,
- ✓ oceniają czynności życiowe poszkodowanego,
- ✓ udrażniają drogi oddechowe,
- ✓ układają poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- ✓ wymieniają ogniwa algorytmu ratowniczego,
- ✓ symulują wezwanie karetki pogotowia ratunkowego.

Uczniowie zdolni:

- ✓ formułuje pytania dotyczące kompetencji społeczeństwa w zakresie udzielania pierwszej pomocy, przeprowadza sondaż i opracowuje wyniki bazując na formularzu metaplanu,
- ✓ rozwiązuje fiszkę autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ definiują pojęcie „utrata przytomności”,
- ✓ wymieniają przyczyny utraty przytomności,
- ✓ opisują następstwa utraty przytomności,
- ✓ oceniają czynności życiowe poszkodowanego,
- ✓ udrażniają drogi oddechowe,
- ✓ układają poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- ✓ wymieniają ogniwa algorytmu ratowniczego,
- ✓ symulują wezwanie karetki pogotowia ratunkowego.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ wypełnianie karty pracy,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ e-learning (ankieta),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ pokaz z objaśnieniem,
- ✓ ćwiczenia praktyczne (metoda czterech kroków).

Uczniowie przeciętni:

- ✓ krzyżówka,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ e-learning (ankieta i forum),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ pokaz z objaśnieniem,
- ✓ ćwiczenia praktyczne (metoda czterech kroków).

Uczniowie zdolni:

- ✓ metaplan,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ e-learning (ankieta i zasób),
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ pokaz z objaśnieniem,
- ✓ ćwiczenia praktyczne (metoda czterech kroków).

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ karta pracy z rysunkami obrazującymi etapy układania poszkodowanego w pozycji bezpiecznej (TIK_W07)
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności (TIK_P08)
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ koce / maty,
- ✓ rękawice lateksowe/silikonowe,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_A01).

Uczniowie przeciętni:

- ✓ karta pracy zawierająca krzyżówkę o średnim stopniu trudności (TIK_W08)
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności (TIK_P09)
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ koce / maty,
- ✓ rękawice lateksowe/silikonowe,
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_A01; E-learn_F07).

Uczniowie zdolni:

- ✓ karta pracy zawierająca schemat metaplanu (TIK_W09)
- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności (TIK_P10),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ koce / maty,
- ✓ rękawice lateksowe/silikonowe,
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_A01; E-learn_Z02).

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ układanie we właściwej kolejności rysunków przedstawiających poszczególne etapy pozycji bezpiecznej,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ rozwiązywanie krzyżówki dotyczącej tematyki utraty przytomności,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o średnim stopniu trudności.

Uczniowie zdolni:

- ✓ formułowanie przez uczniów pytań dotyczących kompetencji społeczeństwa w zakresie udzielania pierwszej pomocy, przeprowadzenie sondażu i opracowanie wyników bazując na formularzu metaplanu,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11. FORMY OCENY:

Ucniowie mający braki w nauce:

- ✓ fizyka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy z rysunkami obrazującymi etapy układania uszkodzonego w pozycji bezpiecznej,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Ucniowie przeciętni:

- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ karta pracy zawierająca krzyżówkę o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Ucniowie zdolni:

- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy zawierająca schemat metaplanu,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I - WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność. Prosi jednego z uczniów o przypomnienie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ćwiczeniowych.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	3'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny. Zasady bezpieczeństwa powinny być omówione na poprzednich lekcjach.
	Podaje temat lekcji: „Pierwsza pomoc przy utracie przytomności” równocześnie wyświetlając go na slajdzie – poleca zapisać temat w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel omawia treści wzbogacając przekaz prezentacją multimedialną. Ważne jest uświadomienie uczniom celów lekcji i zwrócenie ich uwagi na istotę poruszanego zagadnienia poprzez
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele	Słuchają nauczyciela	2'	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	lekcji.			odwołanie się do realnych wydarzeń.
--	---------	--	--	-------------------------------------

CZĘŚĆ II - REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Stan nieprzytomności	Zadaje uczniom pytanie: - <i>Jak rozpoznać osobę nieprzytomną?</i>	Podają swoje propozycje.	2'	Jeśli nie będzie chętnych, nauczyciel naprowadza uczniów na właściwą odpowiedź.
	Wyświetla na slajdzie i omawia definicję utraty przytomności.	Zapisują w zeszytach.	2'	Nauczyciel zwraca uczniom uwagę na sporządzanie notatek podczas lekcji.
Przyczyny utraty przytomności	Zadaje uczniom pytanie dotyczące przyczyn utraty przytomności.	Odpowiadają i sporządzają notatkę do zeszytu.	3'	Nauczyciel w razie potrzeby zadaje pytania pomocnicze.
	Wyświetla i omawia przyczyny utraty przytomności w oparciu o prezentację multimedialną.			
Następstwa utraty przytomności	Zachęca uczniów do omówienia konsekwencji związanych z utratą przytomności.	Chętni odpowiadają.	2'	Nauczyciel w razie konieczności, koryguje błędy uczniów.
Pozycja bezpieczna – warunki i konsekwencje jej zastosowania	Zadaje uczniom pytanie: - <i>Po co układamy uszkodzonego w pozycji bezpiecznej?</i>	Ochotnicy zgłaszają się i udzielają odpowiedzi.	2'	Nauczyciel przy użyciu planszy dydaktycznej, powinien zwrócić uwagę uczniów na końcowy efekt ułożenia uszkodzonego w pozycji bezpiecznej.
	Nauczyciel podaje i omawia konieczne warunki, jakie muszą być spełnione, aby móc ułożyć uszkodzonego w pozycji bezpiecznej (uszkodzony nieprzytomny, ale prawidłowo oddychający, nieurazowy) – poleca zanotować informacje do zeszytu.	Słuchają nauczyciela i sporządzają krótką notatkę do zeszytu.	1'	
Pozycja bezpieczna – algorytm	Nauczyciel wyznacza na środku sali miejsce do ćwiczeń. Prosi uczniów	Wykonują polecenia nauczyciela	1'	Krzeseła powinny być ułożone w półkolu, wówczas siedzący na

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

postępowania ratowniczego (ćwiczenia praktyczne)	o sprawne rozstawienie części ławek i krzeseł oraz ułożenie na podłodze koca.			nich uczniowie będą mieli dogodne warunki do obserwacji ćwiczeń.
	Prosi o zgłoszenie się ochotnika (pozoranta) do ćwiczenia.	Ochotnik zgłasza się.	1'	Jeśli nie będzie ochotnika do pokazu, nauczyciel sam wyznacza ucznia.
	Prosi ucznia o ułożenie się na kocu w pozycji na plecach i zasymulowanie stanu nieprzytomności.	Wykonuje polecenie nauczyciela		Nauczyciel powinien upewnić się, czy dla wszystkich uczniów, pokaz będzie widoczny.
	Wykonuje algorytm ratowniczy w tempie realnym: ocena bezpieczeństwa, ocena przytomności, zapewnienie sobie pomocy osoby trzeciej, ocena oddechu, poproszenie wyznaczonej wcześniej osoby o wezwanie karetki pogotowia ratunkowego (symulacja) i ułożenie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej i ponowna kontrola oddechu.	Obserwują działania nauczyciela i starają się zapamiętać poszczególne etapy	1'	Nauczyciel tę część zajęć realizuje metodą czterech kroków: 1 – nauczyciel wykonuje ćwiczenie w tempie rzeczywistym bez komentarza, 2 – nauczyciel w zwolnionym tempie wykonuje ćwiczenie, omawiając poszczególne jego elementy. Zachęca uczniów do zadawania pytań w razie nasuwających się wątpliwości.
	Wykonuje algorytm postępowania ratowniczego w zwolnionym tempie, starając się jak najbardziej szczegółowo omówić poszczególne elementy ćwiczenia. Daje możliwość uczniom zadawania pytań, na które udziela odpowiedzi.	Obserwują, słuchają i w razie wątpliwości zadają nauczycielowi dodatkowe pytania.	4'	3 – nauczyciel w tempie realnym wykonuje ćwiczenie, a osobą komentującą jest jeden z uczniów, 4 - uczeń, który uprzednio komentował, wykonuje ćwiczenie, a osobą komentującą jest następny uczeń.
	Wyznacza ucznia do roli komentatora i poleca, aby komentarz był zwięzły, gdyż ćwiczenie będzie wykonywane w tempie rzeczywistym.	Wyznaczony przez nauczyciela uczeń przygotowuje się do roli komentatora.	3'	Wskazane jest, aby nauczyciel wybierał do ćwiczeń uczniów w następującej kolejności: uczniowie
	Pokazuje ćwiczenie w tempie realnym. Następnie nauczyciel ustosunkowuje się do komentarza ucznia,	Wyznaczony przez nauczyciela uczeń komentuje pokaz, a pozostała grupa uważnie obserwuje ćwiczenie		

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zwracając uwagę najpierw na jego pozytywne strony, a w dalszej kolejności wskazuje elementy, które należałoby poprawić.	starając się zapamiętać poszczególne jego elementy. Słuchają uwag nauczyciela.		zdolni, przeciętni, wykazujący braki w nauce
	łączy uczniów w pary . Wyznacza ucznia, który uprzednio komentował do wykonania ćwiczenia w tempie rzeczywistym i wyznacza kolejną osobę do roli komentatora.	Wykonują polecenie nauczyciela i słuchają jego uwag.	3'	
	Zajmuje miejsce ucznia, który będzie wykonywał ćwiczenie. Obserwuje pokaz i uważnie słucha komentarza. Następnie omawia przebieg ćwiczenia, ocenia stopień wykonania zadania, akcentując mocne strony i wskazując elementy, które należałoby poprawić.			
	Wyznacza ucznia, który komentował, aby zajął miejsce wykonującego ćwiczenie i wskazuje kolejną osobę do roli komentatora. Zajmuje dogodne miejsce do obserwowania pokazu. Każdorazowo po wykonaniu przez uczniów zadania, ustosunkowuje się do jego przebiegu oceniając stopień opanowania ćwiczenia.		7'	Wskazane jest, aby każdy uczeń przynajmniej raz wcielił się najpierw w rolę komentującego, a następnie wykonującego ćwiczenie.

CZĘŚĆ III - PODSUMOWUJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Wyrętkowo zadaje uczniom pytania dotyczące zagadnień poruszanych na lekcji.	Chętni udzielają odpowiedzi.	2'	Chcąc udzielić odpowiedzi, uczniowie zgłaszają się podnosząc rękę w górę.
	Ocenia stopień opanowania ćwiczenia przez uczniów.	Słuchają.	1'	Najbardziej aktywnych uczniów, nauczyciel nagradza pochwałą słowną, bądź też oceną.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Wyświetla na ekranie prezentację zawierającą fiszki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_P08; TIK_P09; TIK_P10)	Rozwiązują fiszkę o wybranym przez siebie poziomie trudności	1'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fiszki.
Zadanie domowe	<p>Poleca uczniom przećwiczenie opanowanych na lekcji czynności na domownikach / kolegach. Wyświetla na ekranie polecenia do zadań domowych o zróżnicowanym stopniu trudności. W razie pojawiających się pytań, udziela odpowiedzi. Prosi uczniów o wybór stopnia trudności zadania.</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów o wypełnienie na Platformie Moodle ankiety dotyczącej wiedzy, umiejętności, doświadczeń z zakresu pierwszej pomocy oraz oczekiwań w zakresie treści realizowanych na zajęciach z tego działu tematycznego (E-learn_A01).</p> <p>Następnie prosi uczniów o wybór dodatkowego zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zamieszczenie na forum Platformy Moodle sugestii i propozycji dotyczących rozwijania świadomości społeczeństwa w zakresie udzielania pierwszej pomocy (E-learn_F07), - poszerzenie wiadomości z pierwszej pomocy w oparciu o stronę internetową zamieszczoną na Platformie Moodle (E-learn_Z02) 	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	2'	<p>Uczniowie oceniają swoje możliwości i wybierają stopień trudności zadania domowego. Nauczyciel nie powinien sugerować, którą kartę pracy powinien wybrać uczeń, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniłby on swoje możliwości, powinien mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową. Zadanie domowe dla ucznia (TIK_W07; TIK_W08; TIK_W09)</p> <p>Nauczyciel powinien uwzględnić konieczność przesłania uczniom karty pracy z treścią zadania domowego drogą elektroniczną, gdy nie istnieje możliwość przepisania treści do zeszytu podczas lekcji.</p>
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie Spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

13. BIBLIOGRAFIA

- ✓ J. Jakubaszko, *Ratownik medyczny*. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2007.
- ✓ Polska Rada Resuscytacji, on-line: <http://www.prc.krakow.pl>

Zadanie domowe o niskim stopniu trudności (TIK_W07)

Uporządkuj sposób układania poszkodowanego w odpowiedniej kolejności, wpisując obok rysunku cyfry od 1-4.

Źródło: <http://www.prc.krakow.pl/>

Źródło: <http://www.prc.krakow.pl/>

Źródło: <http://www.prc.krakow.pl/>

Źródło: <http://www.prc.krakow.pl/>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie domowe o średnim stopniu trudności (TIK_W08)

Wypełnij poniższą krzyżówkę

1. Osoba, która nie reaguje na bodźce zewnętrzne to osoba...
2. Inne określenie pozycji bocznej ustalonej to pozycja...
3. Miejsce, z którym łączymy się wybierając numer 999.
4. Krótkotrwała utrata przytomności
5. Jeden ze zmysłów, który wykorzystujemy w celu skontrolowania oddechu u poszkodowanego.
6. Odchylenie głowy do tyłu u poszkodowanego powodujedróg oddechowych.
7. Jedna z przyczyn utraty przytomności.
8. Przed ułożeniem w pozycji bezpiecznej, należy ściągnąć osobie poszkodowanej.

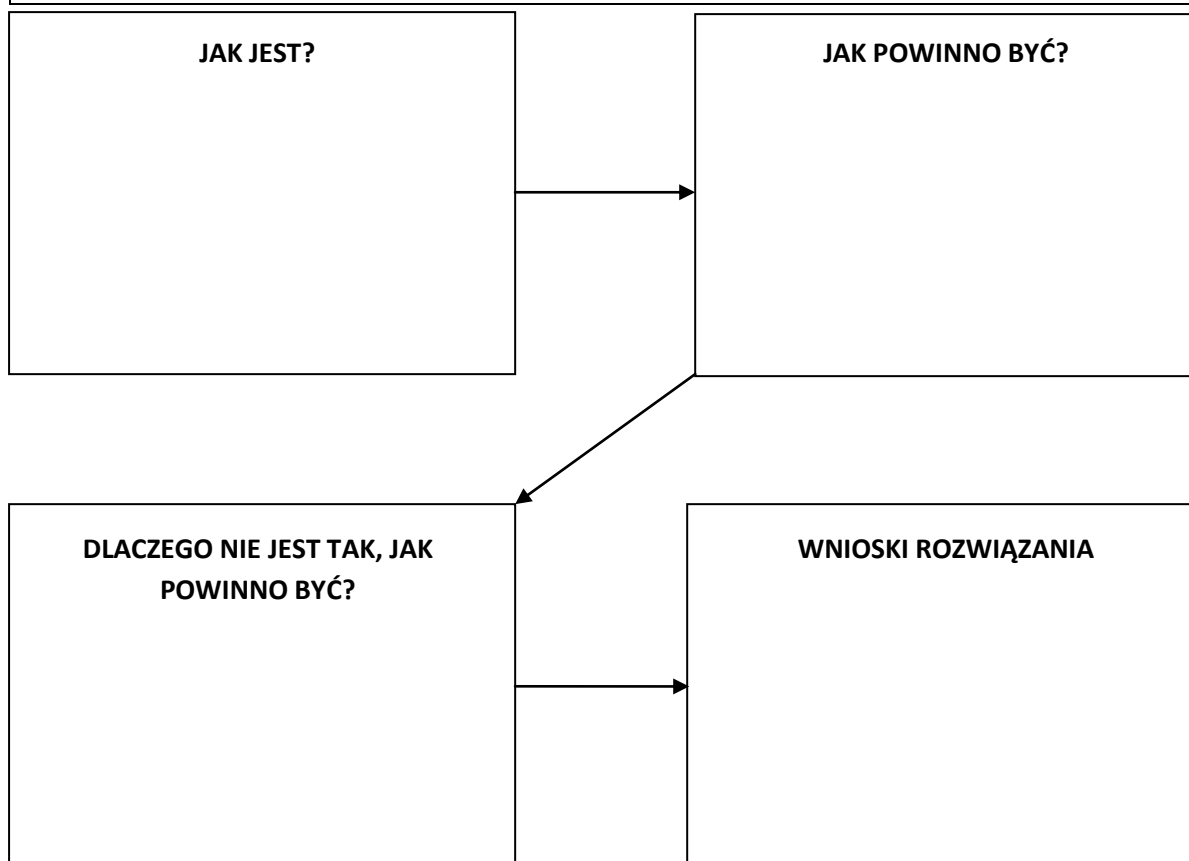
					1.	N	I	E	P	R	Z	Y	T	O	M	N	A
2.	B	E	Z	P	I	E	C	Z	N	A							
					3.	P	O	G	O	T	O	W	I	E			
					4.		O	M	D	L	E	N	I	E			
					5.		W	Z	R	O	K						
				6.	U	D	R	O	Ż	N	I	E	N	I	E		
				7.		E	P	I	L	E	P	S	J	A			
				8.		O	K	U	L	A	R	Y					

Źródło: opracowanie własne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie domowe o wysokim stopniu trudności (TIK_W09)

Z pomocą nauczyciela sformułuj co najmniej 5 pytań dotyczących kompetencji społeczeństwa w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Zadaj je przypadkowym dziesięciu osobom. W oparciu o uzyskane informacje, uzupełnij poniższy schemat. Jak sądzisz, dlaczego badani udzielili takich odpowiedzi? Jakie sformułujesz wnioski, jeżeli wiedza i umiejętności badanych są Twoim zdaniem niewystarczające?

Źródło: opracowanie własne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10c

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach
2. **TEMAT** – Resuscytacja krążeniowo-oddechowa
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – pierwsza pomoc, resuscytacja krążeniowo-oddechowa, algorytm postępowania w przypadku nagłego zatrzymania krążenia
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ utwalenie algorytmu postępowania w przypadku nagłego zatrzymania krążenia,
 - ✓ utwalenie zasad wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - ✓ kształtowanie umiejętności wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechową zgodnie z algorytmem,
 - ✓ kształtowanie umiejętności wykorzystania AED podczas udzielania pomocy poszkodowanemu,
 - ✓ kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,
 - ✓ rozwijanie postawy gotowości do udzielania pierwszej pomocy i empatii,
 - ✓ rozwijanie postawy odpowiedzialności za prawidłowe działania ratownicze oraz bezpieczeństwo swoje i poszkodowanego.

6. **CELE OPERACYJNE:**

Ucniowie mający braki w nauce:

- ✓ wykonują ćwiczenia z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o najniższym stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązują na Platformie Moodle quiz o najniższym stopniu trudności,
- ✓ stosują algorytm postępowania w sytuacji utraty przytomności, wykonując ćwiczenia o najniższym stopniu trudności,
- ✓ grają w grę komputerową o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełniają kartę oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najniższym stopniu trudności,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego w przypadku nagłego zatrzymania krążenia,
- ✓ omawiają zasady wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- ✓ wykorzystują AED podczas udzielania pomocy poszkodowanemu w sytuacjach pozorowanych,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ przestrzegają zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

Ucniowie przeciętni:

- ✓ wykonują ćwiczenia z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o średnim stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązują na Platformie Moodle quiz o średnim stopniu trudności,
- ✓ stosują algorytm postępowania w sytuacji utraty przytomności, wykonując ćwiczenia o średnim stopniu trudności,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ grają w grę komputerową o średnim stopniu trudności,
- ✓ wypełniają kartę oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o średnim stopniu trudności,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego w przypadku nagłego zatrzymania krążenia,
- ✓ omawiają zasady wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- ✓ wykorzystują AED podczas udzielania pomocy poszkodowanemu w sytuacjach pozorowanych,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ przestrzegają zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

Uczniowie zdolni:

- ✓ wykonują ćwiczenia z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o najwyższym stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązują na Platformie Moodle quiz o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ stosują algorytm postępowania w sytuacji utraty przytomności, wykonując ćwiczenia o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ grają w grę komputerową o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wypełniają kartę oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego w przypadku nagłego zatrzymania krążenia,
- ✓ omawiają zasady wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- ✓ wykorzystują AED podczas udzielania pomocy poszkodowanemu w sytuacjach pozorowanych,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ przestrzegają zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

28

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ e-learning (quiz o najniższym stopniu trudności),
- ✓ edutainment (gra komputerowa o najniższym stopniu trudności),
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ drama,
- ✓ pogadanka.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ e-learning (quiz o średnim stopniu trudności),
- ✓ edutainment (gra komputerowa o średnim stopniu trudności),
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ drama,
- ✓ pogadanka.

Uczniowie zdolni:

- ✓ e-learning (quiz o najwyższym stopniu trudności),
- ✓ edutainment (gra komputerowa o najwyższym stopniu trudności),
- ✓ ćwiczenia praktyczne,
- ✓ drama,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ pogadanka.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najniższym stopniu trudności (TIK_W03),
- ✓ opis przypadku o najniższym stopniu trudności, w którym należy udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu (TIK_W10),
- ✓ quiz na Platformie Moodle o najniższym stopniu trudności (E-learn_Q01),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S04),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ fantom,
- ✓ koc,
- ✓ AED.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o średnim stopniu trudności (TIK_W04),
- ✓ opis przypadku o średnim stopniu trudności, w którym należy udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu (TIK_W11),
- ✓ quiz na Platformie Moodle o średnim stopniu trudności (E-learn_Q02),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S04),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ fantom,
- ✓ koc,
- ✓ AED.

Uczniowie zdolni:

- ✓ karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najwyższym stopniu trudności (TIK_W05),
- ✓ opis przypadku o najwyższym stopniu trudności, w którym należy udzielić pierwszej pomocy poszkodowanemu (TIK_W12),
- ✓ quiz na Platformie Moodle o najwyższym stopniu trudności (E-learn_Q03),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S04),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ fantom,
- ✓ koc,
- ✓ AED.

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ wykonywanie ćwiczeń z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o najniższym stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązywanie na Platformie Moodle quizu o najniższym stopniu trudności,
- ✓ stosowanie algorytmu postępowania w sytuacji utraty przytomności poprzez wykonywanie ćwiczeń o najniższym stopniu trudności,
- ✓ granie w grę komputerową o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najniższym stopniu trudności.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ wykonywanie ćwiczeń z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o średnim stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązywanie na Platformie Moodle quizu o średnim stopniu trudności,
- ✓ stosowanie algorytmu postępowania w sytuacji utraty przytomności poprzez wykonywanie ćwiczeń o średnim stopniu trudności,
- ✓ granie w grę komputerową o średnim stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o średnim stopniu trudności.

Uczniowie zdolni:

- ✓ wykonywanie ćwiczeń z resuscytacji krążeniowo-oddechowej o najwyższym stopniu trudności zgodnie z algorytmem,
- ✓ rozwiązywanie na Platformie Moodle quizu o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ stosowanie algorytmu postępowania w sytuacji utraty przytomności poprzez wykonywanie ćwiczeń o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ granie w grę komputerową o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najwyższym stopniu trudności.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności (rozwiązanie quizu na Platformie Moodle),
- ✓ karta pracy do oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najniższym stopniu trudności,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ ćwiczenia praktyczne o najniższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności (rozwiązanie quizu na Platformie Moodle),
- ✓ karta pracy do oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o średnim stopniu trudności,
- ✓ ćwiczenia praktyczne o średnim stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ tworzenie opisów przypadku do ćwiczeń z pierwszej pomocy,
- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności (rozwiązanie quizu na Platformie Moodle),
- ✓ karta pracy do oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ ćwiczenia praktyczne o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
Przypomnienie wiadomości z ostatnich zajęć i podanie tematu lekcji	Nauczyciel prosi wybranego ucznia o ułożenie na tablicy interaktywnej algorytmu postępowania w sytuacji utraty przytomności i w sytuacji nagłego	Chętny uczeń układa algorytm.	3'	TAB_S04 przeznaczony był dla uczniów przeciętnych i powinien być wykorzystany na jednej z poprzednich lekcji.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zatrzymania krążenia (TAB_S04)			
	Podaje temat lekcji: „Resuscytacja krążeniowo-oddechowa”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach. Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Zapisują temat lekcji w zeszytach. Słuchają nauczyciela.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Ćwiczenia praktyczne	Nauczyciel prosi uczniów, aby zajęli miejsca na obwodzie koła, a pośrodku układa fantoma. Nauczyciel wyświetla na ekranie i omawia sposób wypełniania przez uczniów kart oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy, a następnie rozdaje je uczniom (TIK_W03; TIK_W04; TIK_W05)	Zajmują miejsca wskazane przez nauczyciela. Wybierają stopień trudności karty oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy.	4'	Sala lekcyjna powinna być przygotowana przed zajęciami. Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom wyboru stopnia trudności karty oceny ćwiczeń. Powinien przygotować po 5 egzemplarzy kart oceny dla każdego ucznia.
	Następnie nauczyciel wyświetla kolejno na ekranie opisy przypadków o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_W10; TIK_W11; TIK_W12). Zachęca uczniów do odgrywania roli ratownika w poszczególnych scenkach. Nauczyciel* wybiera jednego z uczniów do wykonania ćwiczenia, ponownie odczytuje mu opis przypadku i zadaje pytanie: <i>Czy wiesz, co</i>	Czytają kolejne opisy przypadków i zgłaszają chęć udziału w ćwiczeniach wybierając stopień trudności polecenia. Uczeń słucha i udziela odpowiedzi na zadane pytanie.	20'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom wyboru stopnia trudności przypadku. Należy przestrzegać kolejności, w której nauczyciel najpierw prezentuje opis przypadku, a dopiero później prosi uczniów o wykonanie ćwiczenia. Jeżeli uczeń, pomimo tego, że zgłosił się do roli ratownika, udziela negatywnej odpowiedzi na zadane przez

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p><i>masz robić?</i></p> <p>Nauczyciel prosi ucznia, który zgłosił się do roli ratownika w pierwszej scenie, o wykonywanie kolejnych elementów algorytmu. Nauczyciel wyznacza ucznia, który powinien komentować każde działanie ratownika. Pozostałym uczniom nauczyciel poleca wypełnianie kart oceny ćwiczeń z pierwszej pomocy.</p> <p>Po wykonaniu ćwiczenia, nauczyciel prosi ucznia odgrywającego rolę ratownika, o autoocenę wykonanego ćwiczenia i ocenę aktywności komentującego. Następnie prosi uczniów wypełniających karty oceny o informację zwrotną na temat elementów, które uczeń (ratownik) wykonał prawidłowo, i tych, które były niewłaściwe.</p>	<p>Uczeń (ratownik) wykonuje ćwiczenie. Drugi uczeń komentuje działania podejmowane przez ratownika. Uczniowie wypełniają karty oceny ćwiczeń.</p> <p>Uczeń (ratownik) dokonuje autooceny. Uczniowie wypełniający karty oceny ćwiczeń formułują wnioski dotyczące przebiegu ćwiczenia.</p>	<p>nauczyciela pytanie, to nauczyciel powinien zasugerować mu wybranie jednego z kolegów/koleżanek z klasy do pomocy. Podobnie w sytuacji, gdy nikt nie chce zgłosić się do ćwiczenia.</p> <p>W miarę możliwości nauczyciel przygotowuje rekwizyty, by uatrakcyjnić zajęcia</p> <p>Nauczyciel kontroluje przebieg ćwiczeń, notuje elementy wykonywane przez uczniów prawidłowo i te, które wymagają poprawy.</p> <p>*Pozostałe opisy przypadków powinny być realizowane w sposób analogiczny do pierwszego opisu.</p> <p>Warto, żeby nauczyciel umożliwił uczniom wykorzystanie wcześniej opanowanych umiejętności w zakresie algorytmu postępowania z uszkodzonym nieprzytomnym, ale oddychającym. Scenki nauczyciel powinien moderować tak, aby dotyczyły one zarówno pierwszej pomocy w sytuacji utraty przytomności (pozycja bezpieczna), jak i nagłego zatrzymania krążenia.</p>
--	--	--	---

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Nauczyciel sugeruje uczniom zdolnym wygenerowanie kolejnych opisów przypadków do ćwiczeń. Następnie zachęca pozostałych uczniów do odgrywania ról ratowników w analogiczny do powyższego sposób.	Chętni tworzą opisy, a wybrani uczniowie wykonują ćwiczenia		Uczniowie generują kolejne opisy przypadków w sytuacji, gdy pozwala na to czas przewidziany na realizację tematu. Warto, żeby scenki dotyczyły zarówno pierwszej pomocy w sytuacji utraty przytomności (pozycja bezpieczna), jak i nagłego zatrzymania krążenia.
--	---	---	--	---

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel prosi chętnych uczniów o wybranie poziomu trudności gry komputerowej (TIK_O02; TIK_O03; TIK_O04) prezentowanej na tablicy interaktywnej.	Chętni uczniowie uczestniczą w grze komputerowej o zróżnicowanym poziomie trudności.	14'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności gry. Zaleca się, aby w podsumowaniu wykorzystać wszystkie trzy poziomy trudności gry.
Zadanie domowe	Nauczyciel zachęca do rozwiązania na Platformie Moodle quizu o zróżnicowanym stopniu trudności (E-learn_Q01; E-learn_Q02; E-learn_Q03).	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	1'	Nauczyciel nie powinien sugerować, który quiz powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.
Pożegnanie	Dziękuje uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Jakubaszko J., *Ratownik medyczny*. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2007.
- ✓ Jakubaszko J., *ABC resuscytacji*. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2006.
- ✓ Polska Rada Resuscytacji, on-line: <http://www.prc.krakow.pl>.
- ✓ Europejska Rada Resuscytacji, on-line: <https://www.erc.edu/>.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10d

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach
2. **TEMAT** – Wypadek drogowy
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – pierwsza pomoc, wypadek drogowy, przyczyny, znaki drogowe, zabezpieczanie miejsca wypadku.
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie uczniów z przyczynami wypadków drogowych,
 - ✓ zapoznanie uczniów z moralnymi i prawnymi obowiązkami wobec ofiar wypadków,
 - ✓ zapoznanie uczniów z algorytmem postępowania na miejscu wypadku drogowego i sposobami zabezpieczania miejsca wypadku drogowego,
 - ✓ rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kreatywności,
 - ✓ rozwijanie postawy gotowości do udzielania pierwszej pomocy i empatii,
 - ✓ rozwijanie postawy odpowiedzialności za prawidłowe działania ratownicze oraz bezpieczeństwo swoje i poszkodowanego,
 - ✓ kształtowanie umiejętności poszukiwania i przetwarzania informacji z wiarygodnych źródeł internetowych.

6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ rozwiązują krzyżówkę z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ podają najczęstsze przyczyny wypadków drogowych,
- ✓ omawiają moralne i prawne obowiązki wobec ofiar wypadków drogowych,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego na miejscu wypadku drogowego,
- ✓ tworzą schemat obrazujący zabezpieczanie miejsca wypadku drogowego,
- ✓ tworzą nowe znaki drogowe, które przydadzą się kierowcom i przechodniom,
- ✓ poszukują informacji w wiarygodnych źródłach internetowych.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzą krzyżówkę z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ podają najczęstsze przyczyny wypadków drogowych,
- ✓ omawiają moralne i prawne obowiązki wobec ofiar wypadków drogowych,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego na miejscu wypadku drogowego,
- ✓ tworzą schemat obrazujący zabezpieczanie miejsca wypadku drogowego,
- ✓ tworzą nowe znaki drogowe, które przydadzą się kierowcom i przechodniom,
- ✓ poszukują informacji w wiarygodnych źródłach internetowych.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ na podstawie informacji pozyskanych ze strony GITD, NIK tworzą statystykę wypadków drogowych w Polsce z uwzględnieniem ich głównych przyczyn, liczbą poszkodowanych i ofiar śmiertelnych oraz opisują kroki podejmowane na poziomie krajowym i międzynarodowym zmierzające do zmniejszenia liczby wypadków drogowych,
- ✓ rozwiązuje fiszką autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ podają najczęstsze przyczyny wypadków drogowych,
- ✓ omawiają moralne i prawne obowiązki wobec ofiar wypadków drogowych,
- ✓ przedstawiają algorytm postępowania ratowniczego na miejscu wypadku drogowego,
- ✓ tworzą schemat obrazujący zabezpieczanie miejsca wypadku drogowego,
- ✓ tworzą nowe znaki drogowe, które przydadzą się kierowcom i przechodniom,
- ✓ poszukują informacji w wiarygodnych źródłach internetowych.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ rozwiązywanie krzyżówki,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ edutainment,
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ piramida priorytetów.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzenie krzyżówki,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ e-learning (quiz),
- ✓ edutainment,
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ piramida priorytetów.

Uczniowie zdolni:

- ✓ metoda naukowego poznania,
- ✓ praca z fiszką autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ edutainment,
- ✓ wykład,
- ✓ pogadanka,
- ✓ piramida priorytetów.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ krzyżówka z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych (TIK_W13)
- ✓ fizyka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o najniższym stopniu trudności (TIK_R11),
- ✓ karta pracy ze schematem piramidy priorytetów (TIK_R10),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S01),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o średnim stopniu trudności (TIK_R12),
- ✓ karta pracy ze schematem piramidy priorytetów (TIK_R10),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S01; TAB_D06),
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_Q04),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o najwyższym stopniu trudności (TIK_R13),
- ✓ karta pracy ze schematem piramidy priorytetów (TIK_R10),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_S01),
- ✓ telefon komórkowy,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki.

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa jednolita.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ rozwiązywanie krzyżówki z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy rozwijającej kreatywność uczniów o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie schematu obrazującego zabezpieczenie miejsca wypadku drogowego.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzenie krzyżówki z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ dopasowanie na tablicy interaktywnej odległości, w jakich należy ustawić względem pojazdu trójkąt ostrzegawczy, do zdjęć autostrady, terenu niezabudowanego i terenu zabudowanego,
- ✓ rozwiązywanie quizu na Platformie Moodle,
- ✓ wypełnianie karty pracy rozwijającej kreatywność uczniów o średnim stopniu trudności,
- ✓ rysowanie na kartce papieru sposobu zabezpieczania miejsca wypadku drogowego.

Uczniowie zdolni:

- ✓ tworzenie, na podstawie informacji pozyskanych ze strony GITD, NIK, statystyki wypadków drogowych w Polsce z uwzględnieniem ich głównych przyczyn, liczbą poszkodowanych i ofiar śmiertelnych; opisanie kroków podejmowanych na poziomie krajowym i międzynarodowym zmierzających do zmniejszenia liczby wypadków drogowych,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy rozwijającej kreatywność uczniów o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ rysowanie na kartce papieru sposobu zabezpieczania miejsca wypadku drogowego.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności (rozwiązanie krzyżówki),
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o najniższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o średnim stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy rozwijająca kreatywność uczniów o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Wypadek drogowy”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Przyczyny wypadków drogowych	Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: <i>- Czym różni się wypadek drogowy od kolizji?</i> Następnie nauczyciel podaje definicje wypadku drogowego i kolizji.	Chętni odpowiadają i zapisują definicje do zeszytów	8'	Jeśli nie będzie chętnych, nauczyciel naprowadza uczniów na właściwą odpowiedź. Nauczyciel zwraca uczniom uwagę na sporządzanie notatek podczas lekcji.
	Nauczyciel wyświetla na ekranie schemat piramidy priorytetów i omawia zasady pracy tą metodą. Na środku tablicy zapisuje	Przerysowują do zeszytów schemat piramidy priorytetów i zapisują we właściwych polach własne propozycje rozwiązania		Nauczyciel zaznacza, że w podstawie piramidy wpisać należy najczęstsze przyczyny wypadków

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>problem: <i>Jakie są najczęstsze przyczyny wypadków drogowych?</i> Prosi uczniów, aby wykonali zadanie w parach.</p> <p>Nauczyciel prosi wybranych uczniów o zaprezentowanie efektów swojej pracy.</p>	<p>problemu sformułowanego przez nauczyciela Poszukują niezbędnych informacji w dostępnych źródłach internetowych</p> <p>Chętni czytają własne propozycje</p>		<p>drogowych. Uczniowie powinni mieć możliwość wykorzystania telefonów komórkowych lub komputerów w celu wyszukiwania potrzebnych informacji Nauczyciel kontroluje przebieg pracy uczniów.</p>
Moralne i prawne obowiązki wobec ofiar wypadków drogowych	<p>Nauczyciel zapisuje na tablicy „artykuł 44 Kodeksu drogowego” i zadaje uczniom pytanie: - <i>Czy wiecie, jakie ma obowiązki świadek wypadku drogowego?</i> Nauczyciel wyjaśnia moralne i prawne obowiązku świadka i sprawcy wypadku wobec ofiar wypadków drogowych.</p>	<p>Aktywnie uczestniczą w pogadance. Zadają pytania i formułują swoje ewentualne wątpliwości.</p> <p>Formułują końcowy wniosek w postaci stwierdzenia, że każdemu człowiekowi należy udzielać pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.</p>	5'	Należy powołać się na Ustawę Prawo o Ruchu drogowym
Algorytm postępowania na miejscu wypadku drogowego	<p>Nauczyciel, w oparciu o tablicę interaktywną, przypomina algorytm postępowania na miejscu wypadku ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczania miejsca wypadku drogowego.</p> <p>Nauczyciel rozdaje uczniom arkusze papieru. Rysuje na tablicy kolorowymi kredami i omawia schemat obrazujący sposób zabezpieczania miejsca wypadku drogowego. Prosi uczniów o przerysowanie/wypełnienie schematu za pomocą kolorowych kredek.</p>	<p>Uczniowie słuchają, notują i układają algorytm na tablicy interaktywnej we właściwej kolejności</p> <p>Rysują/wypełniają schemat obrazujący sposób zabezpieczania miejsca wypadku drogowego</p>	10'	<p>W prezentacji algorytmu należy wykorzystać TAB_S01</p> <p>W schemacie należy umieścić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rysunek drzewa, - rysunek samochodu, który uległ wypadkowi, - rysunek samochodu świadka wypadku, - ustawienie trójkąta ostrzegawczego w sytuacji, gdy wypadek miał miejsce w terenie zabudowanym, w terenie niezabudowanym oraz na autostradzie, - włączenie świateł awaryjnych, - odległość, na jaką należy się oddalić, gdy istnieje ryzyko wybuchu pojazdu,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

				<p>który uległ wypadkowi, itp. wg inwencji nauczyciela</p> <p>Nauczyciel powinien przygotować schemat obrazujący sposób zabezpieczania wypadku drogowego na osobnych kartach pracy dla uczniów mających braki (pozostali uczniowie powinni narysować go samodzielnie wzorując się na nauczycielu)</p>
Ćwiczenia rozwijające kreatywność uczniów	<p>Nauczyciel na ekranie wyświetla karty pracy dla uczniów i omawia sposób ich wykonania (TIK_R11; TIK_R12; TIK_R13). Następnie rozdaje uczniom puste arkusze papieru . Prosi uczniów o wybranie jednej z zaprezentowanych kart pracy i przerysowanie jej na arkusz. Nauczyciel zachęca do prezentacji własnych wytworów</p>	<p>Słuchają, wybierają stopień trudności zadania, przerysowują kontury znaków drogowych na arkusz papieru i tworzą nowe znaki drogowe, które ich zdaniem są potrzebne kierowcom i przechodniom</p> <p>Chętni uczniowie prezentują swoje prace</p>	10'	<p>Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom stopnia trudności zadania. Powinien natomiast stworzyć im możliwość zmiany decyzji dotyczącej wybranego zadania, gdy uznają oni, że wybrany poziom jest zbyt trudny. Nauczyciel nie powinien krytykować wytworów plastycznych uczniów!!!</p>

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	<p>Nauczyciel prosi chętnych uczniów, by dopasowali na tablicy interaktywnej odległości, w jakich należy ustawić względem pojazdu trójkąt ostrzegawczy, do zdjęć autostrady, terenu niezabudowanego i terenu zabudowanego (TAB_D06)</p> <p>Wyświetla na ekranie prezentację zawierającą fiszki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności</p>	<p>Chętni dopasowują opisy do zdjęć</p> <p>Rozwiązują fiszkę o wybranym przez siebie poziomie trudności</p>	6'	<p>TAB_D06 przewidziany jest dla uczniów przeciętnych, jednak pozostali uczniowie również mogą brać czynny udział np. w korygowaniu ewentualnych błędów</p> <p>Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fiszki.</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie domowe	<p>Nauczyciel wyświetla na ekranie polecenia do zadań domowych o zróżnicowanym stopniu trudności . W razie pojawiających się pytań, udziela odpowiedzi. Prosi uczniów o wybór stopnia trudności zadania.</p> <p>Nauczyciel zachęca do rozwiązania na Platformie Moodle quizu o zróżnicowanym stopniu trudności (E-learn_Q04)</p>	<p>Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.</p>	2'	<p>Uczniowie oceniają swoje możliwości i wybierają stopień trudności zadania domowego. Nauczyciel nie powinien sugerować, którą kartę pracy powinien wybrać uczeń, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniłby on swoje możliwości, powinien mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową. Zadanie domowe dla uczniów mających braki w nauce (TIK_W13). Nauczyciel powinien uwzględnić konieczność przesłania uczniom posiadającym braki w nauce krzyżówki drogą elektroniczną.</p>
Pożegnanie	<p>Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.</p>	<p>Żegnają się z nauczycielem</p>	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 1997 nr 98 poz. 602)
- ✓ Ustawa z dnia 10 października 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 1137, 1448)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zadanie domowe o niskim stopniu trudności (TIK_W13)

Pytania do krzyżówki:

1. ostrzegawczy (TRÓJKĄT)
2. Powinna znaleźć się w każdym pojeździe na wypadek wystąpienia pożaru (GAŚNICA)
3. Pojazdy poruszają się po niej bardzo szybko, dlatego jeśli dojdzie tam do wypadku, to 100m wcześniej należy ustawić trójkąt ostrzegawczy (AUTOSTRADA)
4. ... awaryjne, które włączyć należy, gdy dojdzie do wypadku drogowego lub kolizji (ŚWIATŁA)
5. ręczny, który należy zaciągnąć, gdy istnieje niebezpieczeństwo stoczenia się pojazdu (HAMULEC)
6. Jedna z przyczyn wypadków drogowych. Nadmierna..... (PRĘDKOŚĆ)

HASŁO: Rautek

Uczniowie powinni także odpowiedzieć na pytanie, co oznacza hasło krzyżówki.

Zadanie domowe o średnim stopniu trudności

Stwórz krzyżówkę z zakresu pierwszej pomocy przy wypadkach drogowych.

Źródło: opracowanie własne

Zadanie domowe o wysokim stopniu trudności

Na podstawie informacji pozyskanych ze strony GITD, NIK stwórz statystykę wypadków drogowych w Polsce z uwzględnieniem ich głównych przyczyn, liczbą poszkodowanych i ofiar śmiertelnych. Opisz kroki podejmowane na poziomie krajowym i międzynarodowym zmierzające do zmniejszenia liczby wypadków drogowych.

Źródło: opracowanie własne

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10e

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach
2. **TEMAT** – Postępowanie w przypadku zranień
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – pierwsza pomoc, rany, aseptyka, antyseptyka.
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie z rodzajami ran i ich charakterystyką,
 - ✓ kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,
 - ✓ kształtowanie świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z kontaktu z krwią drugiego człowieka,
 - ✓ rozwijanie postawy gotowości do udzielania pierwszej pomocy i empatii,
 - ✓ kształtowanie wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka,
 - ✓ rozwijanie postawy odpowiedzialności za prawidłowe działania ratownicze oraz bezpieczeństwo swoje i poszkodowanego,
 - ✓ kształtowanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności.
6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ przyporządkowują poszczególne rodzaje ran do ich nazwy,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ dokonują klasyfikacji ran,
- ✓ charakteryzują poszczególne rodzaje ran,
- ✓ wyjaśniają pojęcia: „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ układają rebusy, rymowanki, wiersze lub piosenki definiujące pojęcia „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ zamieszczają na Platformie Moodle definicje pojęć: „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ uzasadniają konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ przyporządkowują poszczególne rodzaje ran do ich nazwy i charakterystyki,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ układają rebusy, rymowanki, wiersze lub piosenki definiujące pojęcia „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ dokonują klasyfikacji ran,
- ✓ charakteryzują poszczególne rodzaje ran,
- ✓ wyjaśniają pojęcia: „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ uzasadniają konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ przyporządkowują poszczególne rodzaje ran do ich nazwy, charakterystyki i sposobu zaopatrywania,
- ✓ rozwiążą fiszkę autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ układają rebusy, rymowanki, wiersze lub piosenki definiujące pojęcia „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ dokonują klasyfikacji ran,
- ✓ charakteryzują poszczególne rodzaje ran,
- ✓ wyjaśniają pojęcia: „aseptyka” i „antyseptyka”,
- ✓ współpracują w grupie,
- ✓ uzasadniają potrzebę i konieczność udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu,
- ✓ uzasadniają konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas udzielania pierwszej pomocy.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ ćwiczenia o najniższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność,
- ✓ e-learning (słownik pojęć),
- ✓ edutainment,
- ✓ pogadanka.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ ćwiczenia o średnim stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność,
- ✓ e-learning (quiz o średnim stopniu trudności),
- ✓ edutainment (quiz),
- ✓ pogadanka.

Uczniowie zdolni:

- ✓ ćwiczenia o najwyższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ metody rozwijające kreatywność,
- ✓ e-learning,
- ✓ edutainment,
- ✓ pogadanka.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_S03),
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności (TIK_P17),
- ✓ rozsypanka słowno-obrazkowa o najniższym stopniu trudności (TIK_W14),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D07),
- ✓ komputer,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ rzutnik multimedialny.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności (TIK_P18),
- ✓ rozsypanka słowno-obrazkowa o średnim stopniu trudności (TIK_W15),
- ✓ quiz na Platformie Moodle o średnim stopniu trudności (E-learn_Q05),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D08),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności (TIK_P19),
- ✓ rozsypanka słowno-obrazkowa o najwyższym stopniu trudności (TIK_W16),
- ✓ Platforma Moodle,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D09),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny.

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ przyporządkowanie poszczególnych rodzajów ran do ich nazw,
- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ zamieszczenie na Platformie Moodle definicji pojęć: „aseptyka” i „antyseptyka”.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ przyporządkowanie poszczególnych rodzajów ran do ich nazwy i charakterystyki,
- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ rozwiązywanie na Platformie Moodle quizu o średnim stopniu trudności.

Uczniowie zdolni:

- ✓ przyporządkowanie poszczególnych rodzajów ran do ich nazwy, charakterystyki i sposobu zaopatrywania,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ współpraca w grupie podczas rozwiązywania problemów,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ ocena grupowa,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I - WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność. Prosi jednego z uczniów o przypomnienie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ćwiczeniowych.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	3'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Postępowanie w przypadku zranień” równocześnie	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel omawia treści wzbogacając przekaz prezentacją multimedialną.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	wyświetlając go na slajdzie – poleca zapisać temat w zeszytcie.			Ważne jest uświadomienie uczniom celów lekcji i zwrócenie ich uwagi na istotę poruszanego zagadnienia poprzez odwołanie się do realnych wydarzeń.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela	2'	

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Definicja pojęć	Nauczyciel łączy uczniów w 4-osobowe zespoły. Następnie prosi uczniów, aby z pomocą podręcznika i wiarygodnych źródeł internetowych stworzyli rymowanki, wiersze i/lub piosenki definiujące pojęcia: „aseptyka” i „antyseptyka”. Nauczyciel zachęca do zaprezentowania na forum klasy efektów swoich prac.	Łączą się w grupy i układają rymowanki, wiersze i/lub piosenki. Chętni uczniowie prezentują swoje prace.	15'	Nie należy ograniczać inwencji twórczej uczniów. Nie należy sugerować im stopnia trudności zadania, ani liczby wykonanych prac.
Rodzaje, charakterystyka i sposoby zaopatrywania ran	Nauczyciel prezentuje na tablicy interaktywnej zadania, które są skierowane kolejno do uczniów mających braki (TAB_ D07), uczniów przeciętnych (TAB_ D08) oraz uczniów zdolnych (TAB_ D09). Informuje uczniów o zróżnicowanym stopniu trudności poszczególnych zadań. Prosi chętnych uczniów o rozwiązanie zadania o określonym stopniu trudności, zaczynając od zadania prostego, a kończąc na zadaniu trudnym.	Słuchają i zadają ewentualne pytania. Aktywnie uczestniczą w pracy z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.	15'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom wyboru stopnia trudności zadania. Nauczyciel, udzielając informacji o stopniu trudności zadania, powinien unikać kategoryzowania uczniów do określonych grup, np. mało zdolnych. Zadania powinien podzielić na: łatwe, średnio trudne i trudne.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel wyświetla na ekranie fiszki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_P17; TIK_P18; TIK_P19). Prosi uczniów o wybór jednej z nich.	Chętni uczniowie wybierają stopień trudności fiszki i odpowiadają na zadane w niej pytanie.	5'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fiszki.
Zadanie domowe	Nauczyciel zachęca do realizacji zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności: - przyporządkuj poszczególne rodzaje ran do ich nazwy korzystając z rozsypanki słowno-obrazkowej (TIK_W14), - przyporządkuj poszczególne rodzaje ran do ich nazwy i charakterystyki korzystając z rozsypanki słowno-obrazkowej (TIK_W15), - przyporządkuj poszczególne rodzaje ran do ich nazwy, charakterystyki i sposobu zaopatrywania korzystając z rozsypanki słowno-obrazkowej (TIK_W16). Dodatkowo prosi uczniów mających braki nauczania o zamieszczenie na Platformie Moodle definicji pojęć „aseptyka” i „antyseptyka” w celu utrwalenia wiadomości (E-learn_S03). Uczniów przeciętnych prosi o rozwiązanie na Platformie Moodle quizu o średnim stopniu trudności (E-learn_Q05). Uczniów zdolnych należy zachęcić zarówno do definiowania pojęć, jak i do rozwiązania quizu.	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	3'	Nauczyciel nie powinien sugerować, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	
-------------------	--	----------------------------	----	--

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Jakubaszko J., *Ratownik medyczny*. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2007.
- ✓ Jakubaszko J., *ABC postępowania w urazach*. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2008.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10f

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Zagrożenia we współczesnym świecie
2. **TEMAT** – Zagrożenia pożarowe
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – pożar, grupy pożarów, środki gaśnicze, znaki ochrony przeciwpożarowej
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie z przyczynami pożarów i podstawowymi środkami gaśniczymi,
 - ✓ zapoznanie z zasadami postępowania w przypadku pożaru w domu, szkole i najbliższej okolicy,
 - ✓ kształtowanie umiejętności identyfikacji znaków ochrony przeciwpożarowej, grup pożarów i środków gaśniczych,
 - ✓ kształtowanie wrażliwości na krzywdę ludzką,
 - ✓ kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania,
 - ✓ rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności.

6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzą projekt rozmieszczenia środków gaśniczych w budynku, w którym mieszkają uzasadniając jego znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego,
- ✓ dopasowują na tablicy interaktywnej znaki ochrony przeciwpożarowej do ich nazw,
- ✓ identyfikują znaki ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ rozróżniają środki gaśnicze i grupy pożarów,
- ✓ uzasadniają potrzebę przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ wymieniają przyczyny pożarów,
- ✓ wyjaśniają, jak należy gasić zarzewie ognia,
- ✓ opisują sposób gaszenia płonącej odzieży na człowieku,
- ✓ omawiają zasady postępowania w przypadku pożaru w domu, szkole i najbliższej okolicy.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzą projekt własnego budynku mieszkalnego wraz z rozmieszczeniem głównych zaworów prądu, gazu, wody i środków gaśniczych, którymi budynek dysponuje oraz uzasadniają jego znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego,
- ✓ dopasowują elementy z oznaczeniem grup pożarów do poszczególnych rodzajów środków gaśniczych,
- ✓ identyfikują znaki ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ rozróżniają środki gaśnicze i grupy pożarów,
- ✓ uzasadniają potrzebę przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ wymieniają przyczyny pożarów,
- ✓ wyjaśniają, jak należy gasić zarzewie ognia,
- ✓ opisują sposób gaszenia płonącej odzieży na człowieku,
- ✓ omawiają zasady postępowania w przypadku pożaru w domu, szkole i najbliższej okolicy.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ tworzą plakat informujący o sposobach unikania zagrożeń pożarowych i projektują znaki zachęcające ludzi do unikania tych zagrożeń,
- ✓ dopasowują do nazw palących się materiałów oznaczenie grupy pożarów,
- ✓ identyfikują znaki ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ rozróżniają środki gaśnicze i grupy pożarów,
- ✓ uzasadniają potrzebę przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ wymieniają przyczyny pożarów,
- ✓ wyjaśniają, jak należy gasić zarzewie ognia,
- ✓ opisują sposób gaszenia płonącej odzieży na człowieku,
- ✓ omawiają zasady postępowania w przypadku pożaru w domu, szkole i najbliższej okolicy.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ ćwiczenia o najniższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ edutainment (gra w skojarzenia),
- ✓ pogadanka
- ✓ praca plastyczna,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ ćwiczenia o średnim stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ edutainment (gra w skojarzenia),
- ✓ pogadanka,
- ✓ praca plastyczna,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów.

Uczniowie zdolni:

- ✓ quiz o najwyższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ edutainment (gra w skojarzenia),
- ✓ pogadanka,
- ✓ praca plastyczna,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D11),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki,
- ✓ karty Dixit do gry w skojarzenia.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D10),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki,
- ✓ karty Dixit do gry w skojarzenia.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_Q04),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki,
- ✓ karty Dixit do gry w skojarzenia.

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzenie projektu rozmieszczenia środków gaśniczych w budynku, w którym mieszkają uczniowie oraz uzasadnienie jego znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego w domu,
- ✓ dopasowanie na tablicy interaktywnej znaków ochrony przeciwpożarowej do ich nazw,
- ✓ rozwiązywanie fizyki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzenie projektu własnego budynku mieszkalnego wraz z rozmieszczeniem głównych zaworów prądu, gazu, wody i środków gaśniczych, którymi budynek dysponuje oraz uzasadnienie znaczenia projektu dla bezpieczeństwa pożarowego w domu,
- ✓ dopasowanie elementów z oznaczeniem grup pożarów do poszczególnych rodzajów środków gaśniczych,
- ✓ rozwiązywanie fizyki autokorektywnej o średnim stopniu trudności.

Uczniowie zdolni:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ tworzenie plakatu informującego o sposobach unikania zagrożeń pożarowych i projektowanie znaków zachęcających ludzi do unikania tych zagrożeń,
- ✓ dopasowanie do nazw palących się materiałów oznaczenia grupy pożarów,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności,
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Zagrożenia pożarowe”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		w fazie uświadamiania celów lekcji.
--	--	-----------------------	--	-------------------------------------

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Definicja pożaru	<p>Nauczyciel prosi uczniów, aby zajęli miejsca na obwodzie koła.</p> <p>Na środku koła nauczyciel rozkłada karty Dixit awersem do góry. Prosi uczniów, aby wybrali spośród kart te, które kojarzą im się z pożarem. Prosi o uzasadnienie wyboru.</p> <p>Następnie nauczyciel podaje definicję pożaru, omawiając jednocześnie trójkąt spalania i rysując go na tablicy.</p>	<p>Uczniowie zajmują miejsca wskazane przez nauczyciela.</p> <p>Wybierają jedną lub kilka kart i uzasadniają swój wybór.</p> <p>Przerysowują trójkąt spalania do zeszytów.</p>	10'	<p>Sala powinna być wcześniej przygotowana, a krzesła ułożone w okręgu.</p>
Przyczyny pożarów, profilaktyka przeciwpożarowa i zasady zachowania się w sytuacji pożaru	<p>Nauczyciel rozdaje uczniom puste arkusze papieru formatu A4. Prosi, aby każdy z uczniów narysował na swojej kartce najważniejszą – jego zdaniem – przyczynę pożarów.</p> <p>Nauczyciel prosi kolejno uczniów o zaprezentowanie swojej pracy, podanie przyczyny pożaru, którą narysował i zapisanie jej na tablicy.</p>	<p>Słuchają i wykonują polecenie nauczyciela.</p> <p>Prezentują swoje prace, podają przyczyny pożarów i zapisują je na tablicy.</p> <p>Wybierają stopień trudności karty.</p>	15'	<p>Nauczyciel podczas pracy indywidualnej kontroluje jej przebieg.</p> <p>Nauczyciel podczas oceny efektów końcowych zadania podchodzi kolejno do uczniów, zapoznaje się z ich pracą i prosi ich o zapisywanie przyczyn na tablicy. Uczniowie do tablicy powinni podchodzić pojedynczo, a w sytuacji, gdy dana przyczyna jest już zapisana, należy obok niej postawić pionową kreskę. W ten sposób możliwe będzie stworzenie rankingu przyczyn pożarów. Nie należy krytykować wytworów</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>Nauczyciel zadaje pytanie podsumowujące: - <i>Kto lub co jest główną przyczyną pożaru?*</i> - <i>Co należałoby zmienić, by zmniejszyć ilość pożarów?***</i> - <i>Jakie działania możemy podejmować na co dzień, by zapewnić sobie ochronę przed wystąpieniem pożaru?</i> - <i>Co zrobić w sytuacji, gdy pożar wystąpi w domu, w szkole lub w najbliższej okolicy?</i></p>	<p>Uczeń słucha i udziela odpowiedzi na zadane pytania. Aktywnie uczestniczą w pogadance.</p>		<p>plastycznych uczniów.</p> <p>* Pogadanka zmierzać powinna do wskazania człowieka, jako głównego sprawcy powstawania pożarów. ** Należy naprowadzić uczniów na przestrzeganie zasad ochrony przeciwpożarowej (profilaktykę przeciwpożarową).</p> <p>W zależności od przebiegu pogadanki, nauczyciel powinien stawiać pytania dodatkowe.</p>
<p>Grupy pożarów, środki gaśnicze i znaki ochrony przeciwpożarowej</p>	<p>Nauczyciel prezentuje na tablicy interaktywnej zadania, które są skierowane kolejno do uczniów zdolnych (TAB_Q04), uczniów przeciętnych (TAB_D10) oraz uczniów mających braki w nauce (TAB_D11). Informuje uczniów o zróżnicowanym stopniu trudności poszczególnych zadań.</p> <p>Nauczyciel podsumowuje ćwiczenie pytaniami o zróżnicowanym stopniu trudności: - <i>Jak należy gasić pożar?***</i> - <i>Jak należy ugasić odzież, która płonie na człowieku?</i> - <i>Co należy zrobić w sytuacji, gdy zauważymy pożar w domu sąsiada?</i></p>	<p>Wybierają stopień trudności zadania i aktywnie uczestniczą w pracy z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.</p> <p>Odpowiadają na pytania.</p>	10'	<p>Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom wyboru stopnia trudności zadania. Nauczyciel, udzielając informacji o stopniu trudności zadania, powinien unikać kategoryzowania uczniów do określonych grup, np. mało zdolnych. Zadania powinien podzielić na: łatwe, średnio trudne i trudne.</p> <p>*** uczniowie powinni odwołać się do grup pożarów i różnych środków gaśniczych.</p>

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel wyświetla na ekranie fiszki autokorektywne o	Chętni uczniowie wybierają stopień trudności fiszki i	5'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zróżnicowanym stopniu trudności,. Prosi uczniów o wybór jednej z nich.	odpowiadają na zadane w niej pytanie.		fizyki.
Zadanie domowe	<p>Nauczyciel zachęca do realizacji zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stwórz projekt rozmieszczenia środków gaśniczych w budynku, w którym mieszkasz i uzasadnij znaczenie projektu dla bezpieczeństwa pożarowego w Twoim domu (zadanie o niskim stopniu trudności), - stwórz projekt własnego budynku mieszkalnego wraz z rozmieszczeniem głównych zaworów prądu, gazu, wody i środków gaśniczych, którymi budynek dysponuje oraz uzasadnij znaczenie projektu dla bezpieczeństwa pożarowego w Twoim domu (zadanie o średnim stopniu trudności), - stwórz plakat informujący o sposobach unikania zagrożeń pożarowych i zaprojektuj znaki zachęcające ludzi do unikania tych zagrożeń (zadanie o wysokim stopniu trudności). 	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	1'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej, on-line: <http://www.straz.gov.pl>
- ✓ Polska Norma PN-92/N-01256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10g

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Zagrożenia we współczesnym świecie
2. **TEMAT** – Wypadki i katastrofy
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – wypadek, katastrofa, panika.
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie z klasyfikacją katastrof związanych z działalnością człowieka,
 - ✓ zapoznanie z przyczynami wypadków i katastrof,
 - ✓ zapoznanie z zasadami zachowania się w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń,
 - ✓ zapoznanie z psychologicznymi konsekwencjami katastrof,
 - ✓ kształtowanie wrażliwości na krzywdę ludzką,
 - ✓ kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania.
6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzą kalendarium największych katastrof w Polsce i na świecie,
- ✓ wyjaśniają pojęcia „wypadek” i „katastrofa”,
- ✓ klasyfikują katastrofy,
- ✓ podają przyczyny wypadków i katastrof,
- ✓ omawiają zasady zachowania się w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń,
- ✓ opisują typowe zachowania osób w sytuacji paniki,
- ✓ wymieniają czynniki, które mogą wyzwać i wzmacniać panikę.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ projektują prawdopodobne przyczyny, faktyczne skutki i możliwe sposoby przeciwdziałania na podstawie wybranej katastrofy,
- ✓ wyjaśniają pojęcia „wypadek” i „katastrofa” i wskazują różnice pomiędzy nimi,
- ✓ klasyfikują katastrofy,
- ✓ podają przyczyny wypadków i katastrof,
- ✓ omawiają zasady zachowania się w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń,
- ✓ opisują typowe zachowania osób w sytuacji paniki,
- ✓ wymieniają czynniki, które mogą wyzwać i wzmacniać panikę,
- ✓ wymieniają konsekwencje paniki.

Uczniowie zdolni:

- ✓ omawiają wpływ katastrof przemysłowych na środowisko, korzystając ze znanych im źródeł informacji oraz z materiału filmowego dotyczącego katastrofy w Czarnobylu zamieszczonego na Platformie Moodle i formułują własne stanowisko w tej sprawie,
- ✓ wyjaśniają pojęcia „wypadek” i „katastrofa” i wskazują różnice pomiędzy nimi,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ klasyfikują katastrofy,
- ✓ podają przyczyny wypadków i katastrof,
- ✓ omawiają zasady zachowania się w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń,
- ✓ opisują typowe zachowania osób w sytuacji paniki,
- ✓ wymieniają czynniki, które mogą wyzwać i wzmacniać panikę,
- ✓ wymieniają konsekwencje paniki,
- ✓ opisują sposoby ograniczania paniki wśród ludzi.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ e-learning (słownik pojęć, głosowanie),
- ✓ pogadanka,
- ✓ technika 635.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ e-learning (słownik pojęć, głosowanie),
- ✓ pogadanka,
- ✓ technika 635.

Uczniowie zdolni:

- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności
- ✓ e-learning (głosowanie, zasób, forum),
- ✓ pogadanka,
- ✓ technika 635.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ program komputerowy do tworzenia plakatów do zadania domowego o najwyższym stopniu trudności (TIK_O01),
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy do filmu o najniższym stopniu trudności (TIK_W23),
- ✓ tabela ze schematem techniki 635 (TIK_W22),
- ✓ film dydaktyczny dotyczący klasyfikacji katastrof,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut”
http://www.youtube.com/watch?v=RAiX6Vm_LVw,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Pożar na stadionie piłkarskim” (<http://www.youtube.com/watch?v=zmQt8tMOH5A>),
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_S05, E-learn_G02).

Uczniowie przeciętni:

- ✓ karta pracy do zadania domowego o średnim stopniu trudności (TIK_W26)
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ karta pracy do filmu o średnim stopniu trudności (TIK_W24),
- ✓ tabela ze schematem techniki 635 (TIK_W22),
- ✓ film dydaktyczny dotyczący klasyfikacji katastrof,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut” (http://www.youtube.com/watch?v=RAiX6Vm_LVw),
- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Pożar na stadionie piłkarskim” (<http://www.youtube.com/watch?v=zmQt8tMOH5A>),
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_S06, E-learn_G02).

Uczniowie zdolni:

- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ karta pracy do filmu o najwyższym stopniu trudności (TIK_W25),
- ✓ tabela ze schematem techniki 635 (TIK_W22),
- ✓ film dydaktyczny dotyczący klasyfikacji katastrof,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut” (http://www.youtube.com/watch?v=RAiX6Vm_LVw),
- ✓ link do strony internetowej zawierający film pt. „Pożar na stadionie piłkarskim” (<http://www.youtube.com/watch?v=zmQt8tMOH5A>),
- ✓ Platforma Moodle (E-learn_Z06, E-learn_G02, E-learn_F08).

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ grupowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzenie kalendarium największych katastrof w Polsce i na świecie,
- ✓ zamieszczenie na Platformie Moodle definicji pojęcia „wypadek”,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy o najniższym stopniu trudności dotyczącej czynników wyzwalających i wzmagających panikę oraz typowych zachowań ludzi w sytuacji jej wystąpienia.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ projektowanie prawdopodobnych przyczyn, faktycznych skutków i możliwych sposobów przeciwdziałania na podstawie wybranej katastrofy,
- ✓ zamieszczenie na Platformie Moodle definicji pojęć „wypadek” i katastrofa oraz wskazanie różnic między nimi,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy o średnim stopniu trudności dotyczącej czynników wyzwalających i wzmagających panikę, typowych zachowań ludzi w sytuacji jej wystąpienia oraz konsekwencji paniki.

Uczniowie zdolni:

- ✓ omówienie wpływu katastrof przemysłowych na środowisko z wykorzystaniem znanych uczniom źródeł informacji oraz materiału filmowego dotyczącego katastrofy w Czarnobylu zamieszczonego na Platformie Moodle i formułowanie własnego stanowiska w tej sprawie,
- ✓ rozwiązywanie fiszki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wypełnianie karty pracy o średnim stopniu trudności dotyczącej czynników wyzwalających i wzmagających panikę, typowych zachowań ludzi w sytuacji jej wystąpienia oraz konsekwencji i sposobów ograniczania zjawiska paniki.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności,
- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Wypadki i katastrofy”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

63

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Definicja pojęć: „wypadek” i „katastrofa”	Nauczyciel wyświetli film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut”. Następnie zadaje uczniom pytania: - <i>Gdzie leży miasto Prypeć?</i> - <i>Jaki, znany w całym świecie obiekt przemysłowy się tam znajdował?*</i> - <i>Czy elektrownia ta nadal funkcjonuje?</i> - <i>Dlaczego nie funkcjonuje?</i> - <i>Kiedy katastrofa w Czarnobylu miała miejsce?</i> - <i>Jaki związek ma film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut” z dzisiejszym tematem</i>	Oglądają film i odpowiadają na pytania	8'	Należy wyświetlić pierwsze 2 minuty i 50 sekund filmu, by nie ukazała się nazwa „Czarnobyl”. Nauczyciel może również stworzyć krótki opis historii miasta Prypeć, w którym nie pojawią się informacje dotyczące elektrowni jądrowej, katastrofy, nazwy „Czarnobyl” i daty 26 kwietnia 1986. *uczniowie powinni wskazać odpowiedź „elektrownia jądrowa w Czarnobylu”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p><i>zająć?*</i></p> <p>- <i>Jak zdefiniowałibyście pojęcie „katastrofa”?</i></p> <p>- <i>Czym różni się katastrofa od wypadku?</i></p>			<p>**uczniowie powinni użyć sformułowania „katastrofa”.</p>
Klasyfikacja katastrof	<p>Nauczyciel prosi uczniów, aby w trakcie emisji filmu, wypisali rodzaje katastrof, które zostały przedstawione w filmie. Następnie wyświetla stworzony przez siebie film przedstawiający zdjęcia różnych rodzajów katastrof (przemysłowych, komunikacyjnych, budowlanych i chemicznych).</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów o odczytanie swoich propozycji i zapisuje je na tablicy. Następnie grupuje propozycje uczniów w kategorie tak, aby wyodrębnić cztery główne rodzaje katastrof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przemysłowe, - budowlane, - chemiczne, - komunikacyjne (kolejowe, lotnicze, morskie, drogowe). 	<p>Oglądają film i wykonują polecenie nauczyciela.</p> <p>Prezentują wyniki swojej pracy. Sporządzają notatki w zeszytach.</p>	6'	<p>Nauczyciel, tworząc film może wykorzystać w tym celu program Windows Movie Maker.</p>
Przyczyny wypadków i katastrof	<p>Nauczyciel łączy uczniów w 6 grup.</p> <p>Następnie wyświetla na ekranie schemat techniki 635 (TIK_W22) i omawia zasady pracy grupowej. Nauczyciel rozdaje poszczególnym grupom karty pracy, formułuje problem („<i>Jakie są przyczyny wypadków i katastrof</i>”) i prosi o zapisanie go na kartach. Nauczyciel prosi o wypełnienie kart pracy zgodnie z omówionymi wcześniej zasadami.</p> <p>Nauczyciel, po wygenerowaniu przez</p>	<p>Słuchają nauczyciela i w razie wątpliwości zadają pytania.</p> <p>Zapisują problem na kartach pracy i formułują przyczyny.</p> <p>Zaznaczają najważniejsze przyczyny wypadków i</p>	15'	<p>Sala lekcyjna powinna być wcześniej przygotowana.</p> <p>Nauczyciel powinien kontrolować przebieg ćwiczenia.</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	uczniów pomysłów, prosi, aby każda grupa na swojej karcie pracy zaznaczyła trzy najważniejsze przyczyny wypadków i katastrof. Następnie, na podstawie zapisanych na tablicy przyczyn, formułuje wniosek, że głównym sprawcą wypadków i katastrof jest człowiek.	katastrof, a następnie zapisują je na tablicy.		
Psychologiczne aspekty katastrof	<p>Nauczyciel podkreśla, że wypadki i katastrofy wywołują wśród ludzi skrajne reakcje. Jedną z nich jest zjawisko paniki, które eliminuje racjonalne myślenie, zaburza faktyczną ocenę sytuacji i niezwykle szybko rozprzestrzenia się wśród uczestników zdarzenia.</p> <p>Następnie wyświetla uczniom na ekranie karty pracy do filmu pt. „Pożar na stadionie piłkarskim” i objaśnia sposób ich wykonania (TIK_W23; TIK_W24; TIK_W25).</p> <p>Nauczyciel włącza film i prosi uczniów o synchroniczne wypełnianie kart pracy. Po emisji filmu prosi wskazane osoby o odczytanie informacji zanotowanych na kartach pracy.</p> <p>Nauczyciel formułuje końcowe wnioski zadając uczniom pytania: - <i>Jakich zasad należy przestrzegać w sytuacji wystąpienia katastrofalnych zagrożeń?</i> - <i>Jakie błędy najczęściej popełniają ludzie w sytuacji wypadków i</i></p>	<p>Słuchają.</p> <p>Oglądają i formułują ewentualne pytania.</p> <p>Wypełniają karty pracy i odczytują propozycje odpowiedzi na sformułowane w nich pytania.</p>	6'	<p>Emisja filmu powinna rozpocząć się od czasu 1:20 i trwać do 5 minuty.</p> <p><i>*należy również myśleć o udzieleniu pomocy innym osobom (starsi ludzie, inwalidzi, dzieci)</i></p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<i>katastrof? - Czy w sytuacji wypadków i katastrof należy myśleć o jak najszybszym wydostaniu się z miejsca zagrożenia?*</i>			
--	---	--	--	--

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel wyświetla na ekranie fiszki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności. Prosi uczniów o wybór jednej z nich.	Chętni uczniowie wybierają stopień trudności fiszki i odpowiadają na zadane w niej pytanie.	5'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fiszki.
Zadanie domowe	Nauczyciel zachęca do realizacji zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_001, TIK_W26, E-learn_Z06; E-learn_F08): - stworzenie kalendarium największych katastrof w Polsce i na świecie (zadanie o niskim stopniu trudności), - projektowanie prawdopodobnych przyczyn, faktycznych skutków i możliwych sposobów przeciwdziałania na podstawie wybrane katastrofy (zadanie o średnim stopniu trudności), - omówienie wpływu katastrof przemysłowych na środowisko w oparciu o wiarygodne źródła informacji oraz materiał filmowy zamieszczony na Platformie Moodle (zadanie o wysokim stopniu trudności).	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	1'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Nauczyciel prosi wszystkich uczniów o oddanie na Platformie Moodle głosu na temat, który chcą realizować na kolejnych zajęciach (E-learn_G02)			
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Ciećkiewicz J., *Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych.*, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2005.
- ✓ Film pt. „Prypeć. Smutna historia miasta w 10 minut”, on-line:
http://www.youtube.com/watch?v=RAiX6Vm_LVw.
- ✓ Film pt. „Pożar na stadionie piłkarskim”, on-line:
<http://www.youtube.com/watch?v=zmQt8tMOH5A>.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10h

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Zagrożenia bezpieczeństwa osobistego i społecznego
2. **TEMAT** – Zagrożenia w Sieci
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – zagrożenia, Internet, Sieć, kodeks internetowy
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie z korzyściami i zagrożeniami wynikającymi z dostępu do Internetu,
 - ✓ zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - ✓ kształtowanie umiejętności wykorzystywania korzyści płynących z dostępu do Sieci,
 - ✓ rozwijanie postawy empatii i wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka,
 - ✓ rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności.

6. CELE OPERACYJNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ w oparciu stronę internetową <http://www.sieciaki.pl> sporządzają listę zagrożeń, na które napotkać mogą dzieci i młodzież, korzystając z Internetu,
- ✓ charakteryzują zagrożenia wynikające z dostępu do Internetu
- ✓ opracowują kodeks internetowy wskazując na zasady, których należy przestrzegać korzystając z Internetu.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ na podstawie filmu pt. „Bez kożuszka” opracowują zasady, którymi należy kierować się chroniąc swój wizerunek w Sieci,
- ✓ charakteryzują zagrożenia wynikające z dostępu do Internetu
- ✓ opracowują kodeks internetowy wskazując na zasady, których należy przestrzegać korzystając z Internetu.

Uczniowie zdolni:

- ✓ na podstawie filmu pt. „Białe owce” tworzą listę kryteriów, które decydują o wiarygodności źródeł internetowych,
- ✓ charakteryzują zagrożenia wynikające z dostępu do Internetu
- ✓ opracowują kodeks internetowy wskazując na zasady, których należy przestrzegać korzystając z Internetu.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ e-learning (zasób),
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie przeciętni:

- ✓ e-learning (zasób),
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja.

Uczniowie zdolni:

- ✓ e-learning (zasób),
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody impresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_Z08),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru formatu A3,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_Z09),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru formatu A3,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki.

Uczniowie zdolni:

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_Z10),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ arkusze papieru formatu A3,
- ✓ kolorowe kredki i pisaki.

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa,
- ✓ grupowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ opracowanie, w oparciu stronę internetową <http://www.sieciaki.pl>, listy zagrożeń, na które napotkać mogą dzieci i młodzież, korzystając z Internetu.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ opracowanie, na podstawie filmu pt. „Bez kożuszka”, zasad, którymi należy kierować się chroniąc swój wizerunek w Sieci.

Uczniowie zdolni:

- ✓ stworzenie, na podstawie filmu pt. „Białe owce”, listy kryteriów, które decydują o wiarygodności źródeł internetowych.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe na Platformie Moodle o najniższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe na Platformie Moodle o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe na Platformie Moodle o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Zagrożenia w Sieci”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Korzyści i zagrożenia wynikające z dostępu do Internetu	<p>Nauczyciel prosi uczniów, aby na kartkach papieru lub w zeszytach wypisali, do jakich celów wykorzystywali Internet w minionym tygodniu. Prosi wybranych uczniów o odczytanie własnych propozycji i zapisuje je na tablicy.</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów, żeby podkreślili na tablicy formy aktywności internetowej, które korzystnie wpłynęły na ich rozwój (np. poszukiwanie informacji, rozrywka, kontakty społeczne).</p> <p>Nauczyciel zadaje uczniom pytania: - Czy korzystanie z Internetu może być wyłącznie źródłem pozytywnych przeżyć i doświadczeń? - Jakie zachowania internautów są dla Was przykre(sprawiają, że</p>	<p>Wykonują polecenie nauczyciela. Odczytują swoje propozycje.</p> <p>Podkreślają na tablicy właściwe formy aktywności internetowej.</p>	10'	<p>Zadanie to jest punktem wyjścia do pogadanki dotyczącej korzyści i zagrożeń płynących z dostępu do Internetu.</p> <p>*pogadanka powinna zmierzać do wygenerowania przez uczniów pomysłu stworzenia kodeksu internetowego.</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p><i>czujecie się źle)?</i> <i>- Co zrobić, żeby takie zachowania wyeliminować?*</i></p>			
Kodeks internetowy	<p>Nauczyciel łączy uczniów w grupy i każdej z nich przyznaje po trzy arkusze papieru formatu A3.</p> <p>Nauczyciel formułuje polecenie do wykonania dla uczniów: Wyobraźcie sobie, że jesteście reprezentantami władz fikcyjnego państwa, do którego wdarł się internetowy chaos. Mieszkańcy państwa nie potrafią już wykorzystywać Sieci w społecznie akceptowany sposób. Nieustannie dochodzi na tym polu do kłótni i różnego rodzaju problemów. Waszym zadaniem jest przywrócić w państwie porządek.</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów, by na osobnych arkuszach papieru stworzyli: - nazwę swojego państwa, - godło swojego państwa, - Konstytucję/kodeks regulujący kwestię dotyczącą korzystania z Internetu.</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów o prezentację własnych państw wraz z propozycjami rozwiązania problemu, z którym się one borykały.</p> <p>Nauczyciel zachęca uczniów do dyskusji podkreślającej walory wygenerowanych przez nich rozwiązań.</p>	<p>Łączą się w grupy i zajmują wskazane przez nauczyciela miejsca.</p> <p>Aktywnie uczestniczą w pracy grupowej.</p> <p>Prezentują swoje propozycje.</p> <p>Próbują przekonać pozostałe grupy o wyższości własnych propozycji rozwiązań internetowego problemu. Uzasadniają, dlaczego w ich państwie mieszkańcom żyje się obecnie lepiej.</p>	25'	<p>Sala lekcyjna powinna być wcześniej przygotowana.</p> <p>Liczba grup zależna jest od liczebności klasy.</p> <p>Nauczyciel powinien kontrolować przebieg ćwiczenia.</p> <p>Każdy element zadania powinien być stworzony na oddzielnym arkuszu (arkusz zawierający nazwę państwa może być złożony i ustawiony na ławce w formie wizytówki).</p>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Nauczyciel podkreśla, że wszelkie kodeksy mają rację bytu wyłącznie wtedy, gdy osoby, które muszą ich przestrzegać mają świadomość problemu i widzą potrzebę zmiany. Zachęca uczniów, do wdrażania w codziennej aktywności internetowej wypracowanych na lekcji założeń.	Słuchają, prezentują ewentualne wątpliwości	3'	
Zadanie domowe	Nauczyciel prezentuje uczniom na Platformie Moodle polecenie do zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności (E-learn_Z08; E-learn_Z09; E-learn_Z10).	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	3'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.
Pożegnanie	Dziękuje uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Serwis internetowy Sieciaki.pl, on-line: <http://www.sieciaki.pl>
- ✓ film pt. „Bez kożuska”, on-line: <http://www.sieciaki.pl/sieciotv/0,wszystkie,2/id/70>
- ✓ film pt. „Białe owce”, on-line: <http://www.sieciaki.pl/sieciotv/0,wszystkie,1/id/76>

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10i

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Ochrona ludności i obrona cywilna
2. **TEMAT** – Ostrzeganie i alarmowanie przed zagrożeniami
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – Alarmowanie, sygnały alarmowe, zagrożenia, ochrona ludności i obrona cywilna
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie ze sposobami oraz środkami alarmowania i ostrzegania ludności przed zagrożeniami,
 - ✓ kształtowanie umiejętności rozróżniania sygnałów i środków alarmowych,
 - ✓ rozwijanie świadomości uczniów dotyczącej znaczenia systemu ostrzegania i alarmowania dla ochrony zdrowia i życia ludzi przed zagrożeniami,
 - ✓ rozwijanie w uczniach postawy zainteresowania zagrożeniami w rejonie, w którym mieszkają,
 - ✓ kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kreatywności.

6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ przedstawiają graficznie (za pomocą wykresu) sygnał alarmowy i sposób jego odwoływania,
- ✓ uzasadniają znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania dla ochrony ludzi przed zagrożeniami,
- ✓ dopasowują do zdjęć ilustrujących różne środki alarmowe właściwe nazwy,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ wymieniają sposoby i środki alarmowania i ostrzegania ludności przed zagrożeniami,
- ✓ rozróżniają sygnały alarmowe.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ w oparciu o informacje pozyskane od właściwych organów i służb terenowych, tworzą mapę w skali 1:1000 uwzględniającą rozmieszczenie poszczególnych środków alarmowych (syreny, dzwony, megafony) w rejonie, w którym mieszkają,
- ✓ uzasadniają znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania dla ochrony ludzi przed zagrożeniami,
- ✓ przyporządkowują akustyczne i wizualne sygnały alarmowe do poszczególnych rodzajów alarmów,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ rozróżniają środki alarmowe,
- ✓ wymieniają sposoby i środki alarmowania i ostrzegania ludności przed zagrożeniami.

Uczniowie zdolni:

- ✓ proponują innowacyjny system powiadamiania ludności o zagrożeniach i przesyłają własne prace na Platformę Moodle,
- ✓ uzasadniają znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania dla ochrony ludzi przed zagrożeniami,
- ✓ klasyfikują urządzenia i środki alarmowe,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ wymieniają sposoby i środki alarmowania i ostrzegania ludności przed zagrożeniami,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ rozróżniają sygnały alarmowe.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ ćwiczenia o najniższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o najniższym stopniu trudności,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ wykład.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ ćwiczenia o średnim stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o średnim stopniu trudności,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ wykład.

Uczniowie zdolni:

- ✓ e-learning (przesyłanie prac na Platformę),
- ✓ ćwiczenia o najwyższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ wykład.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ fiszka autokorektywana o najniższym stopniu trudności (TIK_P23),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D14),
- ✓ ścieżka dźwiękowa sygnałów alarmowych (TIK_D01),
- ✓ głośniki,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ film pt. „The Meerkats Part 5” (<http://www.youtube.com/watch?v=zg00LSjhuGw>).

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fiszka autokorektywana o średnim stopniu trudności (TIK_P24),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_D15),
- ✓ ścieżka dźwiękowa sygnałów alarmowych (TIK_D01),
- ✓ głośniki,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
film pt. „The Meerkats Part 5” (<http://www.youtube.com/watch?v=zg00LSjhuGw>).

Uczniowie zdolni:

- ✓ Platforma Moodle (E-learn_ZD06),
- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności (TIK_P25),
- ✓ tablica interaktywna (TAB_K04),
- ✓ ścieżka dźwiękowa sygnałów alarmowych (TIK_D01),
- ✓ głośniki,
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ film pt. „The Meerkats Part 5” (<http://www.youtube.com/watch?v=zg00LSjhuGw>).

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ zbiorowa.

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ graficzne przedstawienie (za pomocą wykresu) sygnału alarmowego i sposobu jego odwoływania,
- ✓ dopasowanie do zdjęć ilustrujących różne środki alarmowe właściwej nazwy nazwy.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ stworzenie, w oparciu o informacje pozyskane od właściwych organów i służb terenowych, mapy w skali 1:1000 uwzględniającej rozmieszczenie poszczególnych środków alarmowych (syreny, dzwony, megafony) w rejonie, w którym mieszkają uczniowie,
- ✓ przyporządkowanie akustycznych i wizualnych sygnałów alarmowych do poszczególnych rodzajów alarmów.

Uczniowie zdolni:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ zaproponowanie innowacyjnego systemu powiadamiania ludności o zagrożeniach i przesłanie własnych prac na Platformę Moodle,
- ✓ klasyfikowanie urządzeń i środków alarmowych.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Ostrzeżenie i alarmowanie przed zagrożeniami”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach	<p>Nauczyciel włącza film przedstawiający znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach w świecie zwierząt.</p> <p>Zadaje uczniom pytania: - <i>Jak wyglądał system ostrzegania i alarmowania stosowany przez surykatki?</i> - <i>Od czego zależy skuteczność systemu ostrzegania i alarmowania?</i> - <i>Kiedy system ostrzegania i alarmowania nie spełnia swojej roli?*</i></p> <p>Zachęca uczniów do sformułowania wniosków dotyczących znaczenia systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach dla ochrony zdrowia i życia ludzi przed zagrożeniami.</p>	<p>Oglądają film.</p> <p>Odpowiadają na pytania nauczyciela.</p> <p>Uzasadniają znaczenie systemu ostrzegania i alarmowania</p>	6'	<p>Nauczyciel wyświetla film w czasie od 00:40 do 1:55.</p> <p>*należy naprowadzić uczniów na wniosek dotyczący znaczenia, jakie ma znajomość sygnałów alarmowych.</p>
Sygnaly i środki alarmowe	<p>Nauczyciel zadaje uczniom pytania: - <i>Jak wygląda system ostrzegania i alarmowania w Polsce?</i> - <i>Jakie znacie środki alarmowe?</i> - <i>Jakie znacie sygnały alarmowe?</i></p> <p>Nauczyciel prezentuje ścieżki dźwiękowe sygnałów ogłoszenia i odwołania alarmu. Następnie objaśnia ich znaczenie i przedstawia wizualny sygnał alarmowy.</p>	<p>Próbują sformułować odpowiedź na postawione pytania.</p> <p>Słuchają nagrania i komentarza nauczyciela.</p>	7'	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>Nauczyciel prezentuje na tablicy interaktywnej zadania o zróżnicowanym stopniu trudności (TAB_D15, TAB_D14, TAB_K04), określając, że zadanie pierwsze posiada średni, drugie-niski, natomiast trzecie-najwyższy stopień trudności.</p> <p>Zachęca uczniów do rozwiązywania kolejnych zadań.</p>	<p>Wybierają stopień trudności zadania.</p> <p>Rozwiązują kolejne zadania.</p>	20'	<p>Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności.</p> <p>Wskazane jest zachowanie kolejności zadań (TAB_D15, TAB_D14, TAB_K04).</p>
--	--	--	-----	--

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Wyświetla na ekranie prezentację zawierającą fiszki autokorekcyjne o zróżnicowanym stopniu trudności (TIK_P23, TIK_P24, TIK_P25)	Rozwiązują fiszkę o wybranym przez siebie poziomie trudności	5'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fiszki.
Zadanie domowe	<p>Nauczyciel prezentuje uczniom polecenie do zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstaw za pomocą wykresu sygnał alarmowy i sposób jego odwoływania (najniższy stopień trudności), - W oparciu o informacje pozyskane od właściwych organów i służb terenowych, stwórz mapę w skali 1:1000 uwzględniając rozmieszczenie poszczególnych środków alarmowych (syreny, dzwony, megafony) w rejonie, w którym mieszkasz (średni stopień 	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	3'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	trudności), - Zaproponuj innowacyjny system powiadamiania ludności o zagrożeniach i wyślij swoją pracę na Platformę Moodle (E-learn_ZD06) (wysoki stopień trudności)			
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.
- ✓ Film pt. „The Meerkats Part 5”, on-line: film (<http://www.youtube.com/watch?v=zg00LSjhuGw>).

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 10j

SCHEMAT LEKCJI EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. **DZIAŁ TEMATYCZNY** – Ochrona przed skażeniami i zakażeniami
2. **TEMAT** – Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki
3. **LICZBA GODZIN LEKCYJNYCH** – 1
4. **POJĘCIA KLUCZOWE** – energia jądrowa, promieniotwórczość, choroba popromienna.
5. **CELE OGÓLNE:**
 - ✓ zapoznanie ze źródłami promieniowania jądrowego,
 - ✓ zapoznanie z oddziaływaniem środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę,
 - ✓ zapoznanie z pozytywnymi i negatywnymi aspektami wykorzystania energii jądrowej w życiu człowieka,
 - ✓ kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie komunikowania się w języku ojczystym i argumentowania swojego stanowiska,
 - ✓ kształtowanie postawy sprzeciwu wobec możliwości użycia broni masowego rażenia.
6. **CELE OPERACYJNE:**

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ tworzą w wersji elektronicznej instrukcję postępowania po napromieniowaniu,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najniższym stopniu trudności,
- ✓ na tablicy interaktywnej, wskazują państwa położone najbliżej Polski, w których znajdują się elektrownie jądrowe,
- ✓ omawiają źródła promieniowania jądrowego,
- ✓ omawiają oddziaływanie środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę,
- ✓ za pomocą drzewka decyzyjnego obrazują pozytywne i negatywne aspekty wykorzystania energii jądrowej w życiu człowieka,
- ✓ wyrażają własną opinię w komunikatywny sposób.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ tworzą katalog (zdjęcia i opis) krótkofalowych i długofalowych skutków choroby popromiennej,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o średnim stopniu trudności,
- ✓ na tablicy interaktywnej, wskazują konkretne obszary państw położonych w pobliżu Polski, w których znajdują się elektrownie jądrowe,
- ✓ na tablicy interaktywnej, wskazują miejsce na terenie Polski, w którym znajduje się badawczy reaktor jądrowy „Maria”,
- ✓ omawiają źródła promieniowania jądrowego,
- ✓ omawiają oddziaływanie środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę,
- ✓ za pomocą drzewka decyzyjnego obrazują pozytywne i negatywne aspekty wykorzystania energii jądrowej w życiu człowieka,
- ✓ wyrażają własną opinię w komunikatywny sposób.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Uczniowie zdolni:

- ✓ tworzą film obrazujący korzyści i negatywne skutki wykorzystania promieniowania jądrowego,
- ✓ charakteryzują chorobę popromienną,
- ✓ rozwiązują fiszkę autokorektywną o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ na tablicy interaktywnej, wskazują konkretne obszary państw położonych w pobliżu Polski, w których znajdują się podawane kolejno nazwy elektrowni jądrowych,
- ✓ na tablicy interaktywnej, wskazują miejsce na terenie Polski, w którym znajduje się badawczy reaktor jądrowy „Maria”,
- ✓ omawiają źródła promieniowania jądrowego,
- ✓ omawiają oddziaływanie środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę,
- ✓ za pomocą drzewka decyzyjnego obrazują pozytywne i negatywne aspekty wykorzystania energii jądrowej w życiu człowieka,
- ✓ wyrażają własną opinię w komunikatywny sposób.

7. FORMY KSZTAŁCENIA I METODY OSIĄGNIĘCIA CELÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ ćwiczenia o najniższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o najniższym stopniu trudności,
- ✓ drzewko decyzyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,
- ✓ edutainment (quiz),
- ✓ wykład.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ ćwiczenia o średnim stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o średnim stopniu trudności,
- ✓ drzewko decyzyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,
- ✓ edutainment (quiz),
- ✓ wykład.

Uczniowie zdolni:

- ✓ ćwiczenia o najwyższym stopniu trudności z wykorzystaniem tablicy interaktywnej,
- ✓ fiszka autokorektywana o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ drzewko decyzyjne,
- ✓ metody rozwijające kreatywność uczniów,
- ✓ metody ekspresyjne,
- ✓ pogadanka,
- ✓ dyskusja,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ edutainment (quiz),
- ✓ wykład.

8. ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ fiszka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_Q05),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ schemat drzewka decyzyjnego (TIK_R19),
- ✓ arkusze bristolu.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ fiszka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_Q06),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ schemat drzewka decyzyjnego (TIK_R19),
- ✓ arkusze bristolu.

Uczniowie zdolni:

- ✓ fiszka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ tablica interaktywna (TAB_Q07),
- ✓ komputer,
- ✓ rzutnik multimedialny,
- ✓ schemat drzewka decyzyjnego (TIK_R19),
- ✓ arkusze bristolu.

83

9. FORMY PRACY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ indywidualna,
- ✓ grupowa,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ grupowa,
- ✓ zbiorowa.

Uczniowie zdolni:

- ✓ indywidualna,
- ✓ grupowa,
- ✓ zbiorowa.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

10. ZADANIA DO WYKONANIA RÓŻNICUJĄCE PRACĘ UCZNIÓW:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najniższym stopniu trudności,
- ✓ stworzenie w wersji elektronicznej instrukcji postępowania po napromieniowaniu,
- ✓ wskazanie na tablicy interaktywnej państw położonych najbliżej Polski, w których znajdują się elektrownie jądrowe.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o średnim stopniu trudności,
- ✓ stworzenie katalogu (zdjęcia i opis) krótkofalowych i długofalowych skutków choroby popromiennej,
- ✓ wskazanie na tablicy interaktywnej konkretnych obszarów państw położonych w pobliżu Polski, w których znajdują się elektrownie jądrowe,
- ✓ wskazanie na tablicy interaktywnej miejsca na terenie Polski, w którym znajduje się badawczy reaktor jądrowy „Maria”.

Uczniowie zdolni:

- ✓ rozwiązanie fizyki autokorektywnej o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ stworzenie filmu obrazującego korzyści i negatywne skutki wykorzystania promieniowania jądrowego,
- ✓ wskazanie na tablicy interaktywnej konkretnych obszarów państw położonych w pobliżu Polski, w których znajdują się podawane kolejno nazwy elektrowni jądrowych,
- ✓ wskazanie na tablicy interaktywnej miejsca na terenie Polski, w którym znajduje się badawczy reaktor jądrowy „Maria”.

11. FORMY OCENY:

Uczniowie mający braki w nauce:

- ✓ zadanie domowe o najniższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najniższym stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie przeciętni:

- ✓ zadanie domowe o średnim stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o średnim stopniu trudności,
- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

Uczniowie zdolni:

- ✓ zadanie domowe o najwyższym stopniu trudności,
- ✓ fizyka autokorektywna o najwyższym stopniu trudności,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- ✓ odpowiedzi ustne,
- ✓ ocenianie kształtujące,
- ✓ ocena chęci i zaangażowania uczniów,
- ✓ autoocena.

12. OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

CZĘŚĆ I – WPROWADZAJĄCA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Czynności organizacyjno - porządkowe	Wita się z uczniami i sprawdza obecność.	Wita się z nauczycielem Zapytani odpowiadają.	2'	Nauczyciel przed lekcją powinien sprawdzić i uruchomić sprzęt multimedialny.
	Podaje temat lekcji: „Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki”. Zapisuje temat na tablicy i prosi uczniów, aby odnotowali go w zeszytach.	Zapisują temat lekcji w zeszytach.	1'	Nauczyciel powinien zmotywować uczniów do uczenia się odwołując się do ich doświadczeń, potrzeb i zainteresowań już w fazie uświadamiania celów lekcji.
	Podaje zagadnienia, które będą realizowane podczas lekcji oraz omawia cele lekcji.	Słuchają nauczyciela.		

85

CZĘŚĆ II – REALIZACYJNA				
Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Źródła promieniowania jądrowego	Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: <i>- Czy związki radioaktywne mogą pełnić rolę leczniczą?</i> Nauczyciel prezentuje obraz z kamery gamma przedstawiający na ciele człowieka obszary, w których znajdują się komórki nowotworowe, w których zgromadził się pierwiastek promieniotwórczy. Zachęca uczniów do sformułowania wniosku, że znajomość źródeł i właściwości promieniowania jądrowego pozwala	Odpowiadają na pytanie nauczyciela. Uzasadniają znaczenie promieniowania jądrowego w życiu człowieka i konieczność odpowiedzialnego korzystania z jego zalet.	3'	Związki radioaktywne są wchłaniane przez komórki nowotworowe i pozwalają na obrazie z kamery gamma lokalizować guzy rakowe.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	człowiekowi rozumnie z nich korzystać.			
	Nauczyciel, w oparciu o wyświetlony na ekranie schemat, omawia naturalne i sztuczne źródła promieniowania jądrowego .	Oglądają, notują i zadają ewentualne pytania.	2'	Nauczyciel może wykorzystać prezentację Power Point.
Skutki promieniowania jądrowego	Nauczyciel wyświetla prezentację multimedialną dotyczącą pozytywnego i negatywnego wpływu promieniowania jądrowego na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę.	Słuchają , notują i zadają ewentualne pytania.	5'	Nauczyciel w prezentacji powinien uwzględnić również wskazać państwa znajdujące się w okolicach Polski, które posiadają elektrownie jądrowe. Istnieje również możliwość polecenia uczniom, aby na podstawie wiarygodnych źródeł internetowych wynotowali pozytywne i negatywne aspekty promieniowania jądrowego i oznaczyli je na narysowanej sylwetce człowieka oraz rysunku produktu spożywczego za pomocą zielonych plusów i czerwonych minusów.
Pozytywne i negatywne aspekty energii jądrowej	Nauczyciel wyświetla na ekranie schemat drzewka decyzyjnego i omawia zasady pracy w grupie. Następnie łączy uczniów w zespoły cztero lub pięcioosobowe i każdemu zespołowi przydziela arkusz bristolu. Prosi uczniów o przerysowanie z ekranu schematu drzewka i rozwiązanie problemu: <i>- Jakie są pozytywne i negatywne aspekty wykorzystania energii</i>	Słuchają nauczyciela. Aktywnie uczestniczą w rozwiązywaniu problemu.	15'	Sala powinna być wcześniej przygotowana. Nauczyciel nadzoruje pracę grup.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p><i>jądrowej?</i></p> <p>Po zakończonej pracy, prosi liderów poszczególnych grup o omówienie plakatów i prezentację końcowego wniosku.</p> <p>Nauczyciel zachęca uczniów do wymiany opinii dotyczącej wykorzystania energii jądrowej w życiu człowieka.</p>	<p>Liderzy poszczególnych grup prezentują efekty prac zespołowych.</p>		<p>Stanowisko uczniów w sprawie energetyki jądrowej może być zróżnicowane.</p> <p>Konieczne jest, aby nauczyciel ukształtował w uczniach postawę sprzeciwu wobec możliwości użycia broni masowego rażenia.</p>
Elektrownie jądrowe	<p>Nauczyciel prezentuje na tablicy interaktywnej zadania, które są skierowane do uczniów mających braki w nauce (TAB_Q05), uczniów przeciętnych (TAB_Q06) oraz uczniów zdolnych (TAB_Q07). Informuje uczniów o zróżnicowanym stopniu trudności poszczególnych zadań.</p> <p>Prosi ucznia, który zgłasza się do rozwiązania quizu o wybór stopnia trudności zadania i przystąpienie do jego rozwiązania.</p>	<p>Wybierają stopień trudności zadania i aktywnie uczestniczą w pracy z wykorzystaniem tablicy interaktywnej.</p> <p>Chętni uczniowie rozwiązują quizy o wybranym przez siebie stopniu trudności.</p>	10'	<p>Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom wyboru stopnia trudności zadania. Nauczyciel, udzielając informacji o stopniu trudności zadania, powinien unikać kategoryzowania uczniów do określonych grup, np. mało zdolnych. Zadania powinien podzielić na: łatwe, średnio trudne i trudne.</p>

CZĘŚĆ III – PODSUMOWUJĄCA

Zagadnienia	Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas	Uwagi
Podsumowanie	Wyświetla na ekranie prezentację zawierającą fizyki autokorektywne o zróżnicowanym stopniu trudności .	Rozwiązują fizykę o wybranym przez siebie poziomie trudności	5'	Należy uczniom umożliwić wybór stopnia trudności fizyki.
Zadanie domowe	Nauczyciel prezentuje uczniom polecenie do zadania domowego o zróżnicowanym stopniu trudności : - stwórz instrukcję postępowania po napromieniowaniu (niski stopień	Słuchają, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania dotyczące sposobu wykonania zadania domowego.	1'	Nauczyciel nie powinien sugerować uczniom, który stopień trudności zadania powinni oni wybrać, ale w sytuacji, gdy niewłaściwie oceniliby swoje możliwości, powinni

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	trudności), -stwórz katalog (zdjęcia i opis) krótkofalowych i długofalowych skutków choroby popromiennej (średni stopień trudności), - stwórz film obrazujący korzyści i negatywne skutki wykorzystania promieniowania jądrowego (wysoki stopień trudności)			mieć szansę ponownego wyboru zadania o niższym stopniu trudności bez wpływu na ocenę końcową.
Pożegnanie	Dziękuję uczniom za wspólnie spędzony czas i żegna się z nimi.	Żegnają się z nauczycielem	1'	

13. BIBLIOGRAFIA:

- ✓ Narodowe Centrum Badań Jądrowych, on-line: <http://www.ncbj.gov.pl>,
- ✓ Ministerstwo Gospodarki, on-line: <http://www.mg.gov.pl>,
- ✓ European Nuclear Society, on-line: <http://www.euronuclear.org>,
- ✓ Portal internetowy Nuclear.pl, on-line: <http://www.nuclear.pl>,
- ✓ Energetyka Jądrowa, on-line: <http://www.atom.edu.pl>.